Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENTILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 16 ● MIERCURI 17 IV 1968 ● 12 pagini ● 0,50 lei

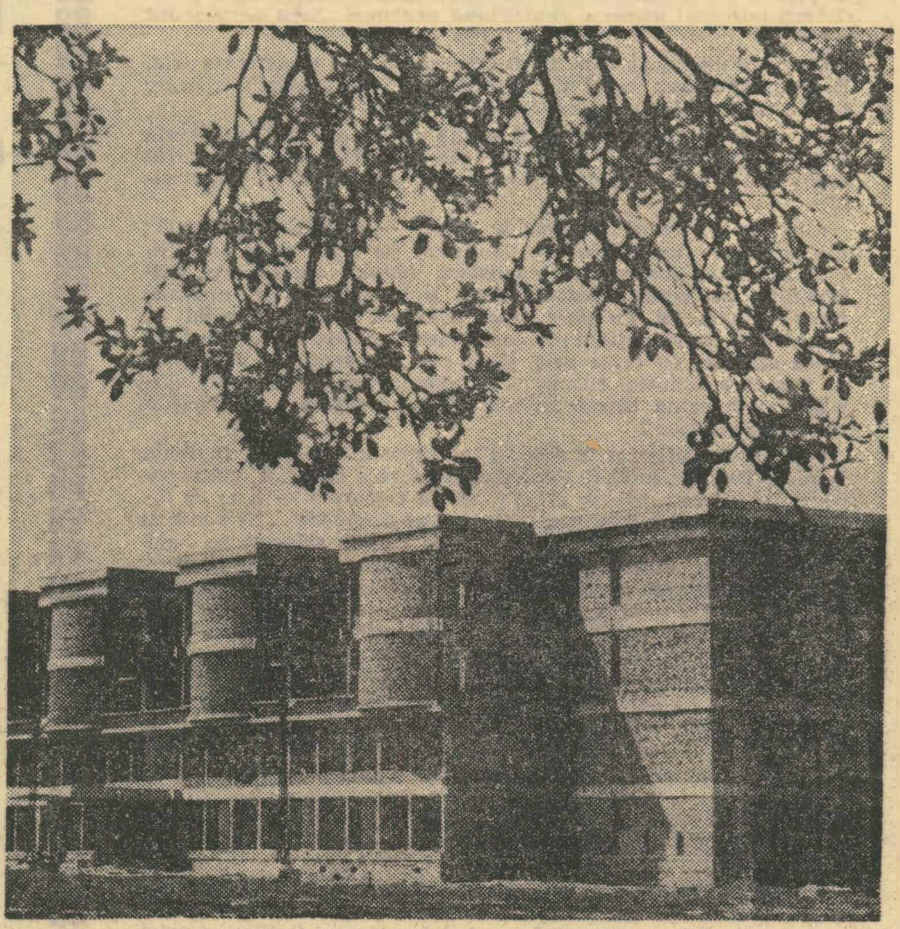
SEMINARUL verigă slabă a cunoașterii

Continuînd în acest număr discuția despre seminarii inițiată la Cluj, inserăm de data aceasta opiniile unor cadre didactice și studenți ai Universității bucureștene, în special de la facultățile cu profil umanistic.

Interlocutorii noștri au pledat în unanimitate pentru menținerea acestei forme de învățămînt, dar în același timp pentru neîncetata ei perfecționare, pentru generalizarea seminarului-discuție, pentru folosirea diferențiată a seminariilor, în funcție de specificul disciplinei de învățămînt și a anului de studiu. Așa cum ne spunea prodecanul Facultății de drept, lector AL. NEGOIȚĂ, seminarul trebuie să reprezinte pentru studenți nu numai locul de însușire a materiei ci și o adevărată școală a gîndirii.

(Continuare în pagina a 4-a)

Studenții au primit cu recunoștință HOTĂRÎREA CU PRIVIRE LA MAJORAREA ALOCAȚIEI DE HRANĂ

O viitoare certitudine : noua clădire a Politehnicii bucureștene

SATISFACȚII ȘI DATORII

Viața confirmă în fiecare zi : preocuparea consecventă pentru progresul societății noastre, pentru înflorirea națiunii noastre socialiste se reflectă deopotrivă și în măsurile pentru continua perfecționare a procesului de învățămînt, și în eforturile materiale întreprinse pentru crearea unor condiții de dezvoltare optime școlii de toate gradele.

Climatul în care ne pregătim, de o efervescență intelectuală deosebită, poartă puternica amprentă a unor preocupări majore îndreptate spre ridicarea permanentă a conținutului învățămîntului nostru la nivelul calitativ impus de mersul înainte al întregii societăți. Elaborarea, publicarea și dezbaterea largă a studiului privind dezvoltarea învățămîntului nostru superior, măsurile care se stabilesc în aceste zile pe baza observațiilor și sugestiilor a numeroși oameni de știință și cultură, cadre didactice, studenți și specialiști din toate domeniile de activitate — reprezintă, în acest sens, dovezi cît se poate de grăitoare.

Grija părintească a partidului și statului, izvorîtă din însăși esența politicii lor, se reflectă totodată în viața noastră studențească de fiecare zi. Cine ar fi sperat măcar, cu treizeci de ani în urmă, ca 60 la sută din numărul total al studenților să primească bursă, așa cum se întîmplă în 1968 !

Dovadă grăitoare a extinderii și diversificării instituțiilor de învățămînt superior — an de an sînt date în folosință amfiteatre, săli de curs, de seminarii și laboratoare moderne, se înalță noi edificii universitare, ni se pun la dispoziție noi cămine și cantine, noi complexe studențești. Cu toții ne dăm seama, totul petrecîndu-se sub ochii noștri, că fiecare construcție nouă se înscrie pe o linie generală continuă de a îmbunătăți și mai mult condițiile în care trăiesc și învață viitorii ingineri și profesori, medici, agronomi, economiști sau cercetători.

Și tot pe această linie se înscrie și recenta Hotărîre a Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România cu privire la majorarea alocației de hrană a elevilor și studenților bursieri.

„VIAȚA STUDENȚEASCĂ"

(Continuare în pagina a 3-a)

Recenta Hotărîre privind sporirea alocației de hrană a elevilor și studenților bursieri ne-a stîrnit un nou și puternic sentiment de recunoștință, cu atît mai mult cu cît vedem în ea manifestarea concretă a grijii permanente cu care partidul înconjoară tineretul. Pentru noi, studenții, hotărîrea înseamnă în esență garantarea unor condiții tot mai bune de învățătură menite să înlesnească eforturile noastre în pregătirea pentru profesie.

Dincolo de realitatea materială a îmbunătățirii hranei, se impune, în aceste condiții, o sporită exigență față de mînuirea fondurilor alocate. Noile posibilități create cantinelor noastre vor trebui folosite de către administrația institutului nu numai pentru a spori conținutul caloric al hranei, dar și pentru a ridica simțitor calitatea acesteia și a îmbunătăți considerabil servirea mesei. Poate că ar fi bine dacă administrația ne-ar consulta în această privință și pe noi, studenții, pentru a găsi împreună căile cele mai favorabile și eficiente de folosire judicioasă a întregii alocații mărite. Mai ales că mai și iunie sînt două luni cu caracter deosebit pentru noi : de pregătire și susținere a examenelor, cînd și eforturile zilnice sporesc considerabil.

Traian SPIREA
Institutul politehnic din București, anul II T.C.M.

Evenimentul studențesc cotidian ne oferă satisfacții depline : într-o zi ni se mai pune la dispoziție un cămin ori un complex social ori chiar un orășel ; în altă zi ni se deschid ușile unui nou amfiteatru sau laborator ; joia trecută am aflat că alocația de hrană ni se va mări, de la 1 mai, cu 25—30 la sută.

Noi vedem în recenta Hotărîre, care urmează unor serii continue de înlesniri făcute studenților, o nouă expresie a grijii și dragostei cu care partidul și poporul își înconjoară viitoarele cadre de intelectuali. Dar, dacă ne-am obișnuit să primim mereu daruri mari și frumoase, trebuie să ne obișnuim de-acum să le și răspundem în aceeași măsură. De aceea, înțelegem să primim această solicitudine nu numai mulțumind — ceea ce și facem din toată inima — dar și sporindu-ne eforturile pentru a ne ridica pregătirea de specialitate la nivelul condițiilor de studiu și trai mereu mai bune care ni se pun la dispoziție cu atîta încredere.

Mathe PALMA
Conservatorul din Cluj, anul II.

Joi toți studenții ieșeni am comentat pe larg și cu satisfacție Hotărîrea care prevede majorarea alocației de hrană. Discuțiile colegilor mei s-au axat mai cu seamă pe problemele referitoare la îndatoririle noastre profesionale — care sporesc o dată cu îndemnul implicit al noilor înlesniri — și la modul în care trebuie folosite fondurile suplimentare. Cred că asociațiile trebuie să cunoască toate părerile noastre, consultîndu-ne în acest sens și organizat și neorganizat, și apoi să le prezinte în fața administrației.

De altfel, în general cred că se simte nevoia întăririi răspunderii asociațiilor, respectiv a comitetelor de cantină, față de modul cum sînt folosite sumele alocate pentru hrană și față de calitatea mesei ce-o servim. În institutul nostru comitetul de cantină se preocupă mai binișor de aceste probleme și, totuși, mîncarea nu e întotdeauna la fel de consistentă și de gustoasă. Este limpede că, în noile condiții, nu mai pot fi permise neglijențe de felul celor care au fost întîlnite pînă acum.

Adrian COPACINSCHI
Institutul agronomic din Iași, anul III.

DEZBATERI ÎN ORGANIZAŢIILE U.T.C.

De cîtva timp se desfăşoară în facultăţi adunări în care studenţii utecişti dezbat problemele privind viitoarea lor muncă profesională şi obştească. Dintre multe asemenea evidenţieri, critici şi sugestii auzite în cîteva adunări bucureştene, reproducem mai jos cîteva în atenţia celor în drept să le ia în consideraţie.

Acţiunile de muncă patriotică suferă la noi de cea mai gravă carenţă : lipsa de organizare. Pentru ultima acţiune de acest fel am fost anunţaţi în treacăt (şi nu toţi) că trebuie să ne adunăm în faţa Universităţii, la o oră anume din dimineaţă. Acolo am aşteptat pînă la amiază să plecăm la locul de muncă, însă în cele din urmă s-a renunţat. Motivele : 1) nu ni s-au trimis camioanele pentru a ne transporta şi 2) n-am avut cu noi pe nimeni din conducerea organizaţiei U.T.C. pe institut. Propunem să prestăm acţiunile de muncă patriotică pe facultăţi, organizarea şi desfăşurarea lor avînd, astfel, de cîştigat.

DIN ADUNĂRI ADUNATE...

Organizaţiile U.T.C. trebuie să facă sugestii chiar şi Ministerului Invăţămintului. Ca viitori profesori considerăm că în mare măsură cursul nostru de Pedagogie e sub orice critică, repetînd în prima parte noţiuni generale cunoscute din Psihologie, iar în cealaltă înmănunchind consideraţii şi „reguli" mai mult sau mai puţin lamentabile.

★

Noi, cei din anul II al secţiei de Limbă şi literatură germană, nu ştim nici pînă astăzi care este cadrul didactic îndrumător al anului. Ne mirăm că nici la această adunare nu participă vreun cadru didactic al secţiei noastre...

(FACULTATEA DE LIMBI GERMANICE)

★

Intr-o adunare U.T.C. de la începutul anului universitar am hotărît cu toţii să intervenim pentru a ni se pune la dispoziţie, în centrul Capitalei, o sală pe care s-o amenajăm drept „Galerie de artă studenţească". Cu toţii am fost de acord că această sală ar asigura o confruntare permanentă a muncii noastre cu publicul, confruntare pe care colegii noştri de la Teatru şi Conservator o realizează prin studiourile institutelor respective. Ne surprinde însă că astăzi — după atîta timp în care s-ar fi putut rezolva problema — sîntem invitaţi să ne exprimăm asupra utilităţii unei asemenea expoziţii permanente. Se-aude că sală s-ar găsi, dar nu s-au găsit încă mijloacele de vînzare-cumpărare a tablourilor. Nu ne interesează acest aspect, ne interesează foarte mult să expunem în faţa publicului larg, pe care îl chemăm să ne aprecieze şi să ne discute lucrările, nu să ni le cumpere.

(INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE)

★

Propunem ca examenele de specialitate pentru studenţii de la Instrumente şi Canto să devină publice. Actuala formă de examinare (cînd participă numai membrii comisiei — mai mulţi maeştri care stau în fundul sălii) nu ne pregăteşte şi pentru comunicarea cu publicul.

★

Comitetul nostru U.T.C. ar trebui să permanentizeze nişte legături cu celelalte institute din Capitală, în scopul popularizării mai largi a spectacolelor studioului nostru. (Pentru că mijloacele de afişaj şi propagandă ale acestuia sînt de-a dreptul rudimentare). E lesne de înţeles că ne-am bucura foarte mult dacă am avea săli pline cu colegii noştri de la celelalte institute.

(CONSERVATOR)

★

Una din preocupările consiliului studenţesc constă în organizarea timpului liber. Propunem înfiinţarea unui camping, compus din 10—20 corturi pe malul lacului Cernica, unde studenţii facultăţii noastre să-şi petreacă prin rotaţie timpul liber.

(FACULTATEA DE MATEMATICĂ).

O MAROTĂ SALVATOARE :

„NU LE PLACE STUDENŢILOR"

În atmosfera culturală tineretul deţine un loc aparte atît ca important beneficiar al activităţilor culturale cît şi în efervescenţa căutărilor formative, a curiozităţii, a dorinţei de a şti, de a cuprinde cît mai mult între coordonatele vîrstei.

Aplicînd aceste sumare consideraţii la imaginea concretă a timpului liber al studenţilor e evident pentru oricine că profilul viitorilor specialişti de o înaltă calificare prezintă faţete multiple în organizarea unor asemenea sisteme de activitate care să completeze studiul şi scara de interpretare a fenomenelor.

În însemnările de faţă nu ne propunem să dăm soluţii definitorii, căci problema în sine e inepuizabilă, ci să relatăm cîteva aspecte din activitatea comisiei culturale şi a Casei de cultură a studenţilor din Craiova. căutînd să circumscriem cauzele succeselor sau insucceselor.

Începînd de anul trecut la casa de cultură se desfăşoară un interesant concurs săptămînal „Cea mai frumoasă seară cultural-distractivă" cu participarea facultăţilor Universităţii (cîştigătoarea fiind răsplătită cu o excursie în ţară). Deşi numerele din program sînt fixe, spiritul inventiv legat de profilul fiecărei facultăţi a conferit concursului varietate şi prospeţime, *rămînînd de fapt singura acţiune iniţiată de comisia culturală care polarizează interesul unanim, constituind uvertura „Serii de sîmbătă seara".*

De cîtva timp însă ziua de desfăşurare a fost transferată joia. Descongestionarea casei de cultură sîmbăta a reuşit, fireşte, pentru că nu toţi studenţii sînt amatori... doar de dans.

Şi cu toate că în fiecare zi există „ceva pe afiş" numerele fixe în programul de activitate săptămînală nu poartă girul competenţei sau al acelui plus necesar de noutate şi atractivitate.

„Nu vin studenţii" sau *„nu le place"* — explicaţie generală ; alţi membri din conducere dau vina pe lipsa unor tradiţii, a unui climat studenţesc preexistent (despre adolescenţa universităţii s-a vorbit credem destul şi e cazul să se instituie acest climat). Să fie oare acesta adevărul sau formalismul în organizarea unor acţiuni demonetizate, închistarea schematică, ideea datoriei cu orice preţ şi-au pus amprenta în concepţia de muncă a comisiei culturale, a organizaţiei U.T.C. a Universităţii, sub egida căreia trebuie să se desfăşoare activităţile cultural-educative ?

Răspunsul edificator la această întrebare ni l-a oferit studenta Daniela Tenciuc, anul II Filologie, membră a comisiei culturale pe Universitate : *„Avem grijă* (comisia culturală — n.a.) *să organizăm în fiecare miercuri şedinţe şi să discutăm"*... Ni s-a spus că s-a înfiinţat un Ateneu studenţesc care a selectat pe bază de chestionare dorinţele şi preocupările studenţilor, dar răspunsurile sînt ţinute deocamdată sub cheie, constituind un ghid pentru ...anul viitor. *Şi atunci mai e de mirare că regularitatea şedinţelor sau discuţiile, oricît ar fi ele de prelungite, nu schimbă nimic dacă nu se face nimic ?*

Prof. dr. docent Oliviu Gherman a înfiinţat un cerc al melomanilor, dar nesprijinit de către cadrele didactice universitare, în primul rînd, cercul a început să pîlpîie şi e pe cale să se stingă.

Conferinţele nesusţinute de ilustraţia audio-vizuală sau simpozioanele, cu toată invazia de picturi, constituie, cu rare excepţii (România, Orizont 1975, Fenomenul artistic în artă şi literatură etc), puncte absolut obligatorii înainte de începerea dansului şi cam atît.

Principala preocupare a comisiei culturale şi a Casei de cultură a studenţilor craioveni a constituit-o pregătirea formaţiilor artistice în vederea trecerii în revistă la actualul festival al artei studenţeşti.

Repetiţiile s-au desfăşurat cu febrilitate dar există încă formaţii care au apărut şi apar direct... în faţa juriului, fără să fi avut posibilitatea unor spectacole pentru propriul public.

Din sondajele făcute în rîndul studenţilor am reţinut lipsa unor spectacole cu specific studenţesc şi, de ce nu, a unui spectacol cu selecţiuni din repertoriul formaţiilor, unite într-o concepţie regizorală adecvată.

Trebuie menţionat că permanentizarea unor activităţi legate direct de probleme practice sau teoretice a găsit un larg ecou în rîndul studenţilor (e cazul cenaclului literar „George Călinescu", din rîndul căruia au început deja să se afirme talente viguroase, al cercului de croitorie care la scurt timp de la înfiinţare numără deja peste 60 de membri) uimind chiar şi pe iniţiatori de perspectiva înfiinţării unor cercuri de conducere auto, stenodactilografie.

E cazul ca activitatea casei de cultură şi a comisiei culturale să fie remaniată în aşa fel încît să devină un focar al vieţii cultural-artistice a oraşului, locul de confruntare a gîndurilor şi direcţiilor de dezvoltare ale diverselor genuri ale artei prin pregătirea minuţioasă, etapă de etapă, a oricăror forme de manifestare spirituală, legate direct de realităţile în continuă transformare.

Leonard MEHEDINŢU

Anunţăm cititorii noştri că, în mod excepţional, oficiile poştale primesc — pînă la 24 aprilie a.c. — abonamente la „Viaţa studenţească". Costul unui abonament pe două luni (mai — iunie) este de 4,50 lei

Mai multe pagini din numărul nostru următor vor fi dedicate centrului universitar Iaşi.

Un cartof, doi cartofi... şi o comisie socială care uită cine a ales-o

Cu două luni în urmă revista noastră insera o destul de nevinovată observaţie critică, sugerată de corespondenţa unui grup de studente clujene care servesc masa la cantina „Complex" a Universităţii. Reproşurile cuprinse în această insignifiantă notiţă intitulată „Un cartof, doi cartofi" erau : lipsa de varietate a unor meniuri, „abundenţa" cartofilor în prepararea lor, precum şi calitatea îndoielnică a unor prăjituri. Semnalul nostru critic a pus repede în mişcare sistemul de pîrghii al orgoliului local şi ni s-a ripostat cu supărare pe toate liniile : şi rectoratul şi (culmea !) însăşi comisia socială împreună cu comitetul de cantină.

Ambele răspunsuri vădesc superficialitate şi lipsă de receptivitate faţă de sesizările şi sugestiile studenţilor. Sîntem cu totul nemulţumiţi de faptul că, pentru a ni se argumenta lipsa de temei a celor afirmate de studentele clujene care au adresat revistei sesizarea amintită, se apelează la aprecierea cadrelor didactice şi a altor persoane (fie şi de la Ministerul Invăţămîntului) care, prin forţa lucrurilor, nu pot cunoaşte în mod curent situaţia de la această cantină. E de prisos să mai amintim faptul că, precum se ştie, în cazul prezenţei la masă a unor cadre didactice (special însărcinate cu controlul cantinei), sau a unor oaspeţi, serviciul e mai atent sub toate aspectele.

Ne permitem să facem aceste observaţii întrucît un sondaj ulterior confirmă în esenţă afirmaţiile cuprinse în corespondenţa publicată de revista noastră. Din cei 50 de studenţi întrebaţi de noi, la întîmplare, cu privire la felul cum se prezintă masa la cantina „Complex", numai cîţiva sînt cei care nu au nimic de obiectat şi de sugerat, fiind pe deplin satisfăcuţi. Peste 40 remarcă fluctuaţiile dese în calitatea mesei („uneori e bună, alteori e foarte slabă") şi critică unele nereguli din perioada la care se referea sesizarea corespondentelor noastre („meniu fix — uneori e stricat ; s-au produs de cîteva ori toxiinfecţii alimentare"). Răspunsurile studenţilor anchetaţi se găsesc — în original ! — la redacţia noastră şi pot fi, la nevoie, consultate.

Redacţia este surprinsă, în primul rînd, de poziţia comisiei sociale şi a comitetului de cantină. Aceste organisme — care sînt investite de studenţi cu răspunderea specială de a reprezenta interesele lor şi de a exprima opinia lor în faţa conducerii Universităţii — în loc să-şi îndeplinească atribuţiile ce le reveneau şi în loc să sondeze cu seriozitate părerile celor ce servesc masa la respectiva cantină, au abdicat, de fapt, de la îndatoririle sociale ce le au faţă de cei care le-au ales. Concluzia se impune de la sine !

Cît priveşte rectoratul, aşteptăm un răspuns care să fie pus de acord, dacă ţine atît de mult şi la opinia lucrătorilor din minister, cu constatările făcute recent de reprezentanţii Ministerului Invăţămîntului.

Recomandat EXPRES

P.S. *Asemenea negări ale criticii, lipsite de temei, am mai primit de la Cluj. Intre altele amintim „Cazul Nona", faţă de care toată lumea şi-a declinat răspunderea socială şi morală Apărătorul cel mai înverşunat (acesta e cuvîntul !) al Facultăţii de fizică din Cluj a fost un funcţionar de la secretariat, cu pretenţii de publicist, Al. Străoneanu-Balş. Impertinenţa acestui funcţionar, care se făcea între altele vinovat de purtarea pe drumuri a studentei în discuţie în timpul cît solicita o aprobare de cămin a mers pînă acolo încît a expediat pe adresa a numeroase conduceri ale unor institute de învăţămînt superior şi asociaţii studenţeşti injurii la adresa revistei noastre.*

Cu ce drept, întrebăm noi pe zelosul critic — şi o dată cu el pe cei care-i tolerează asemenea deprinderi — îşi permite să profereze calomnii la adresa unui organ de presă care a îndrăznit să emită ideea că în cazul respectiv factorii educativi din facultate şi în primul rînd organizaţiile de tineret nu şi-au făcut datoria ? Mărturia cea mai elocventă : faptul că astăzi, după cum dovedesc adeverinţele date de Oficiul pentru problemele de muncă şi ocrotire socială, fosta studentă a ajuns femeie de serviciu în casa celui care ar trebui să-i fie socru !

Dacă acest om mai merită să lucreze în continuare la secretariatul facultăţii respective rămîne să ne răspundă decanatul. Măcar acum !

CON VOR BIRI

dinamica generațiilor

Director al Institutului de biologie din București, academicianul NICOLAE SĂLĂGEANU ne răspunde la cîteva întrebări privind istoria recentă și perspectivele acelei școli pe care au ilustrat-o numele unor Cobălcescu, Antipa, Racoviță, Săvulescu. Clădirea modernă de lîngă stăvilarul Ciurel zumzăie plăcut, în orele amiezii, sub presiunea tăcerii studioase ce te întîmpină încă de la intrare. O garderobă cu hainele tuturor cercetătorilor dă de la bun început impresia unei concentrări de forțe aflate în încleștare. Într-adevăr, „cabinetul" directorului l-am găsit gol și a trebuit să cerem bunăvoința secretarei pentru a-l coborî pe savant dintre stativele laboratorului, în scaunul său oficial, prin fața căruia năvălesc oameni grăbiți, cu acte de semnat și alte probleme urgente.

— Generațiile obișnuiesc să idealizeze viața celor precedente lor, astfel că pentru a cunoaște adevărul e nevoie de un efort suplimentar de echilibru: întîi pentru a veni dinspre exagerare spre medie; apoi pentru a nuanța media și a-i da girul autenticității. În această situație, cum vedeți (ne adresăm unui martor care va trebui să-și amintească pentru noi anumite puncte de reper) paralela între generația actuală de biologi și naturaliștii de acum 40 de ani — studenții, respectiv colegii dv?

— Situația materială era, în general, nespus de grea (mă refer la locurile din cămine și cantine și la bursele atît de rare, că se repartizau prin concurs). De aici derivau și mari greutăți morale, mai ales în cazul naturaliștilor care — practicînd o știință umanistică — rețineau prea puțin atenția societății. Practic, studentul simțea perspectiva șomajului intelectual încă de pe băncile școlii, văzînd și auzind că atîția din colegii mai mari, acum absolvenți, au rămas fără serviciu. Nu se încerca nici cea mai mică planificare a numărului studenților în funcție de necesitatea de cadre, unitățile de cercetare biologică erau rarități, iar liceele înghițeau anual procente infime de absolvenți.

— Cineva invoca tocmai această „concurență" ca motiv al învățăturii temeinice și ambițioase...

— Nu știm **astăzi** cum ar acționa, prin absurd, această conjunctură aspră. În orice caz, **atunci** asprimea vieții se transmuta în descurajare. Știind ce-i așteaptă după obținerea diplomei, studenții nu simțeau nici un imbold pentru știință și chiar — cei mai înstăriți — furau timpul căutînd să amîne cît mai mult absolvirea. Și această delăsare făcea ca extrem de puțini înscriși să termine facultatea în cei patru ani afectați studiului. Unii nu mai terminau niciodată...

— Ca martor la un sistem de învățămînt cum a fost cel din tinerețea dv. (avînd desigur părțile lui bune și rele), cum apreciați că ar trebui să fie restructurat învățămîntul biologic pentru a-l face să se mențină în rîndurile științei avansate? Este necesară obligativitatea frecvenței?

— La noi pregătirea se face în general prin cursuri și lucrări de laborator. La lucrări obligativitatea prezenței nici nu mai trebuie discutată, pentru că acest gen de activitate nu poate fi, prin definiție, prestat acasă. Cît privește cursurile, aici situația e puțin diferită: ținînd seama că apar tot mai multe și mai bune manuale, frecvența poate fi uneori facultativă. Astfel se naște o situație de „concurență la calitate". Între două cursuri studentul va prefera pe cel mai bun și va absenta la celălalt; între două cursuri la fel de bune, de științifice, studentul va prefera pe cel predat mai bine. Sînt binecunoscute cazurile cînd, la cursuri din specialitățile cele mai amorfe, se îngrămădesc pînă și oamenii din afară.

Totuși, a-i scuti complet pe studenți de frecventarea cursurilor este contraindicat, pentru că am desființa tocmai noțiunea de învățămînt cu frecvență, transformînd-o în altceva: în învățămînt fără frecvență...

— Deși sînt rarități la Biologie, ce credeți despre seminarii, despre utilitatea lor?

— Mă bucur că, după cum se pare, numărul lor va crește potrivit proiectelor de îmbunătățire a învățămîntului superior. Mă bucur, pentru că ele sînt forme active, vii, care imprimă teoriei un puls dinamic. Eu aș introduce la fiecare materie, fără excepție, cîte cel puțin o oră de seminar pe săptămînă.

— La dv., în facultate, excursiile sînt mai mult decît o plăcere: o formă de activitate. Ce-ați propune în legătură cu ele?

— Să fie introduse și mai multe! Să se prevadă un număr de excursii pentru fiecare student, chiar dacă, pentru a nu fi costisitoare, unele pot fi făcute chiar în împrejurimile orașului universitar. Importanța e capitală: se înlesnește identificarea unor plante și animale, determinarea lor, a relației lor cu mediul etc. Prin acest „etc." și prin ceea ce i-a premers, eu înțeleg de fapt tot conținutul biologiei!

— Vorbeați înainte de dinamizare. Ce credeți că s-ar putea face pentru dinamizarea, pentru activizarea științifică a studenților?

— Să le dăm forme active de muncă. Să-i lăsăm mai independenți, mai pe răspunderea lor, să lucreze, începînd din anul III și pînă la absolvire. Mă refer la lucrările de an, individuale pentru fiecare din ei. Aceste lucrări îl pot deprinde pe tînăr cu mecanismul cercetării, pentru că ele repetă de fapt (sau anticipă, dacă vreți) procesul muncii științifice mature: adunarea informației, alegerea și prelucrarea materialului, culegerea datelor și redactarea. Ceea ce este esențial este ca, de la un an la altul, să nu se părăsească mereu titlul tezei. Dimpotrivă, lucrarea să fie dusă din treaptă în treaptă pînă în anul ultim, cînd ea va putea servi ca lucrare de diplomă. Cred că, pe lîngă crearea unei rezerve de timp (ah, timpul în facultate!), procedeul ar îmbunătăți sistemul de apreciere și de repartizare în producție, adesea eronat din cauza felului cum se notează acum activitatea studentului: unilateral, numai pe baza notei de examen.

Același lucru (mă gîndesc la orientarea spre concret a învățămîntului) ar trebui să prezideze și activitatea de seminar. La început să fie văzute metodele curente de cercetare, iar în ultimii ani să fie învățate și practicate metodele cele mai moderne, efectuate pe cît posibil de student în parte. Personalul științific să intervină numai unde este strict necesar.

— Fiind vorba de acest personal, și extinzînd problema la profesori, vă punem o întrebare la care vă rugăm să răspundeți cu girul întregii experiențe pe care ați acumulat-o: ce trebuie să facă profesorul pentru a rămîne mereu tînăr, mereu la vîrsta studenților săi? (așa e definită astăzi de mulți spiritualitatea cadrului didactic).

— Fiind vorba de experiență, răspund pe puncte:

- să-și țină informația prelegerilor la zi;
- să-și introducă în prelegeri propriile realizări științifice (dacă le are) și realizările științifice ale catedrei și ale altor oameni de știință români;
- să elimine fără încetare din curs ceea ce s-a dovedit a fi perimat, ipotezele dovedite eronate, paginile de istorie pe care anii le umflă, argumentele prea multe în susținerea unui fapt și care uneori transformă, altfel, lecția într-o luptă de forțe disproporționată;
- să indice problemele mari care țin pe loc progresul științei respective sau chiar al societății;
- eventual, să indice soluții.

— Ați numit numai metode de ordin didactic, mai puțin argumente de ordin psihologic și... biologic. Întîmplător?

— Nu. Ele se includ unele într-altele.

Romulus RUSAN

SATISFACȚII ȘI DATORII

(Urmare din pag. 1)

Numeroasele scrisori sosite în ultimele zile la redacție din cele mai diferite colțuri ale țării subliniază, odată cu satisfacția zecilor de mii de studenți care beneficiază de îmbunătățirile adoptate, tocmai acest context larg în care se încadrează suplimentarea fondurilor de hrană cu 128 milioane lei în prezentul an școlar, și cu 230 milioane lei în general într-un an calendaristic.

Bucuria cu care colegii din București și Cluj, din Tg. Mureș, Iași, Timișoara, Craiova și din toate celelalte centre universitare au luat cunoștință de conținutul noii hotărîri este lesne de înțeles. În această nouă dovadă a solicitudinii partidului și statului față de tînăra generație, studenții — unanim recunoscători — văd nu numai un stimulent material, ci și unul moral, un îndemn de a învăța mult mai bine. Numeroși studenți se angajează, în numele lor personal, ca apropiata sesiune să marcheze un însemnat salt valoric în pregătirea lor pentru viitoarea profesie.

Sporirea alocației de hrană cu 25—30 la sută față de cea prezentă înseamnă o îmbunătățire substanțială a condițiilor de viață. Ea va trebui să însemne, bineînțeles, o îmbunătățire simțitoare a meniurilor care se servesc în cantinele noastre studențești.

În primul rînd se pune problema modului de folosire a sumelor suplimentare. Cum să fie acum masa? Mai substanțială? Mai îndestulătoare? Mai gustoasă? Ori — și mai substanțială, și mai îndestulătoare, și mai gustoasă. Să devină mai consistentă mîncarea de dimineață, de la prînz ori, dimpotrivă, cea de seară? Sînt întrebări la care să se solicite răspunsuri de la studenții înșiși, pentru că numai în funcție de opiniile lor trebuie stabilite măsurile organizatorice corespunzătoare. Întîlnirile și consultările cu studenții la fața locului, în cantinele respective, pot fi în acest sens cît se poate de eficiente.

Răstimpul care ne mai desparte de 1 Mai — cînd va începe acordarea alocațiilor mărite —, ca și cele două luni următoare pînă la vacanța de vară reprezintă și o perioadă de verificare dintre cele mai serioase a capacității asociațiilor noastre de a rezolva problemele gospodărești ale studenților. Trebuie subliniat că, în fața studenților, comitetele de cantină vor răspunde solidar cu administrațiile de felul cum sporirea fondurilor se va răsfrînge asupra hranei.

Folosindu-se experiența unor comitete de cantină care-și traduc cu succes în fapte atribuțiile pe care le au — și la acest capitol cităm Bucureștiul (cu „Regia" și „Cantina dietetică"), Timișoara (cu „Agronomia"), Iașul (cu cantina „Pușkin") sau Craiova și Baia Mare, trebuie să ne organizăm în așa fel activitatea încît peste tot studenții să simtă că li s-a îmbunătățit mult hrana.

Comitetele de cantină au datoria să se afle permanent în mijlocul studenților, să organizeze cu aceștia consultări largi privind calitatea mesei și modul de servire a ei, să cunoască toate sesizările și să le prezinte cu operativitate în fața conducerilor institutelor, cerînd să fie rezolvate corespunzător. Controlul obștesc va trebui să se exercite nu numai prin studenții de serviciu — ale căror răspunderi, de asemenea, cresc — ci pe un plan mai larg, cuprinzînd totul: problemele de aprovizionare și cheltuire a fondurilor, de distribuire a alimentelor și pregătire a mesei, de servire și de folosire a eventualelor surplusuri ș.a.m.d.

Studenții și, odată cu ei, revista „Viața studențească" își exprimă speranța că administrațiile institutelor, asociațiile, comitetele de cantină își vor organiza astfel activitatea încît vor putea asigura sub cele mai bune auspicii servirea unei mese îmbunătățite în toate cantinele centrelor noastre universitare. În felul acesta măsura stabilită prin Hotărîrea de partid și de stat se va concretiza într-o simțitoare îmbunătățire a traiului zilnic al studentului.

„SÎNT NEMULȚUMITĂ DE CALITATEA SEMINARIILOR"

— ne declară studenta Ecaterina Popescu

„Am auzit voci care propun desființarea seminarului. Nu sînt de acord. E o formă de învățămînt pe care am experimentat-o atîta vreme, căreia îi cunoaștem calitățile și defectele și care nu trebuie în nici un caz desființată, fiind principala punte de legătură intelectuală între student și profesor. Desigur, condiția „sine qua non" a acestei „punți" este conducerea seminarului de către profesorul însuși. Iată de ce am ținut să conduc personal seminariile bazate pe cursul de Materialism istoric pe care-l predau la Facultatea de filozofie — ne spune conf. univ. PAUL POPOVICI. *Cred că de profesor sau asistent depinde în cea mai mare măsură interesul studenților pentru seminar, pentru însușirea materiei. La catedra de Marxism-leninism s-a inițiat un experiment interesant. Profesorul predă, nu două ore, ci patru sau șase, timp suficient pentru a expune o problemă de bază, care este apoi analizată, pe baza bibliografiei, în patru sau șase ore de seminar succesive".*

Succesul acestui sistem ne e confirmat de studenții ALEXANDRU FERENȚ și ELENA GÎRBU care ne vorbesc frumos despre seminariile de Socialism științific, conduse de conf. univ. RADU FLORIAN, de unde nu lipsesc niciodată nici chiulangiii.

Lectorul GHEORGHE ENESCU de la catedra de Logică socotește că asistentul sau cadrul de predare trebuie să provoace discuții între studenți, pe care apoi să le dirijeze, intervenind corectiv. „Are mai puțină importanță dacă seminarul se desfășoară pe baza cursului sau a bibliografiei. Esențialul este ca la seminar studenții să acumuleze dar nu oricum, ci gîndind, trecînd prin filtrul personalității lor intelectuale problematica discutată. Conducătorul de seminar trebuie să stimuleze studenților curajul de a gîndi, chiar dacă pentru început aceștia greșesc. Din acest punct de vedere el se aseamănă cu un instructor de zbor".

Prodecanul Facultății de drept, lector ALEXANDRU NEGOIȚĂ, susține de asemeni necesitatea seminariilor, în primul rînd pentru realizarea osmozei spirituale student-profesor. „Seminariile ținute chiar de profesorii de predare sînt și stimulative, căci studenții cunosc astfel pretențiile viitorului examinator și sînt la rîndul lor cunoscuți de acesta sub aspectul pregătirii și posibilităților lor intelectuale".

Totuși, la Facultatea de drept seminariile sînt ținute în majoritate de asistenți; o gravă anomalie ne este sesizată de asistenții CORNEL BÎRSAN și DUMITRU BREZOIANU: „La unele materii (Drept internațional public, Drept financiar, unele părți din cursul de Drept civil) există două cadre didactice de predare pentru anii paraleli și numai un asistent care seminarizează

SEMINARUL

cu toate grupele. Apar astfel discrepanțe îngrijorătoare între nivelul de parcurgere a materiei de diferitele grupe".

ECATERINA POPESCU, una dintre cele mai bune studente din anul III, ne spune că e nemulțumită de calitatea seminariilor; la fel de nemulțumite se declară un grup de studente din anul II, care nu sînt de acord cu sistemul școlăresc, bazat pe întrebări și răspunsuri, ce predomină în desfășurarea seminariilor la materiile teoretice. S-au inițiat și în Facultatea de drept cîteva experimente, cum ar fi forma procesuală de desfășurare a seminariilor la materiile de specialitate; conducerea facultății are în vedere eliminarea din program a unor materii-balast, unele seminarizate (supravegherea exercitată de procuror, dreptul de stat al țărilor burgheze), ceea ce va crea posibilitatea acordării unui spațiu larg disciplinelor de bază (Dreptul civil, Penal și Administrativ).

La Institutul de limbi străine, problema atît de controversată a seminariilor a polarizat în cel mai înalt grad atît atenția studenților cît și a cadrelor didactice. E îmbucurător că din proprie inițiativă, conducerea Facultății de limbi germanice a și trecut la unele experiențe dar, din păcate, acestea nu pot avea finalitatea scontată, în primul rînd datorită rigidității programei de învățămînt elaborată de minister.

„Există unele seminarii absolut inutile — ne declară IOANA IONESCU, din anul II Engleză, secretara Comitetului U.T.C. pe facultate — *care nu aduc nimic nou față de „litera" cursului și în timpul lor, pentru a nu ne plictisi de tot, sîntem nevoiți fie să citim vreo carte din bibliografia pentru altă materie, fie pur și simplu să fugim de la ore. Iată, deci, una din cauzele reale ale absențelor. Sînt și seminarii în plus, de pildă cel de Fonetică. În principiu nouă ne sînt necesare noțiunile de la curs și lucrul la magnetofon, nu „apa în piuă" de la un seminar fără culoare."*

„Eu aș propune scoaterea din programa de învățămînt a seminariilor de Gramatică comparată și de Istoria limbii engleze, fiindu-ne suficiente cursurile, pe care le-am dori editate într-un tiraj îndestulător — ne spune TUDOR PRELIPCEANU, student în anul IV Engleză. *Mai propun reducerea substanțială a bibliografiei seminariilor de științe sociale, care nici într-un caz nu poate fi parcursă în condițiile unei programe de învățămînt atît de încărcate. În același context, rugăm cadrele didactice care susțin cursurile să asiste din cînd în cînd la seminariile conduse de asistenți. La grupa 405 din anul IV Engleză n-a venit niciodată de la începutul facultății vreunul din cadrele care au predat Limba română contemporană și Istoria literaturii române."*

„Consider că pentru unele discipline din afara specialității, cum sînt Pedagogia, Limba română sau Istoria literaturii universale frecvența la seminarii ar trebui să fie facultativă. În special în anii mari, fiecare student trebuie să-și cunoască puterea de muncă, propriile posibilități și să studieze intens materialul bibliografic. Cu frecvența obligatorie, de unde să iei timp pentru așa ceva?" — se întreabă și studenta RODICA POPESCU.

„Într-adevăr, mulțimea seminariilor, asociată cu frecvența obligatorie, generează superficialitatea din pregătirea studenților — este de părere și prof. dr. docent ANA CARTIANU, decanul Facultății de limbi germanice. *De altfel, întregul plan de învățămînt, cu pondere care cade pe cantitate, este o „școală" a superficialității. În asemenea condiții curajul și spiritul polemic al studentului sînt inexistente. Ar mai fi necesar, pentru seminariile de curs practic, elaborarea unor culegeri de texte care să trateze problemele de limbă gradat, conform cerințelor actuale. De asemenea, de ce să privim seminariile doar de pe poziția studentului, și nu și de pe cea a asistentului? Dacă îl dorim pe asistent bine pregătit, dacă dorim seminariile conduse de el excelente, să i se acorde și asistentului timp de pregătire, de lectură, de aprofundare... Pe o linie colaterală, aș așeza necesitatea unei autonomii a profesorului care să aibă latitudinea de a-și gospodări singur orele puse la dispoziție, în funcție de cerințele ce se ivesc pe parcurs".*

„Pentru reușita deplină a unui seminar e necesară în primul rînd asigurarea unei colaborări degajate și intense între student și profesor — ne spune lector univ. IOAN PREDA, prodecanul aceleiași facultăți. *În al doilea rînd, aș cere mai multă răspundere profesorilor de limbi străine din licee, dat fiind faptul că în facultate pierdem un an, un an și jumătate pentru remedierea celor învățate greșit în cursul mediu. În al treilea rînd, se impune reducerea numărului de teme pe semestru (maximum 3) și, de asemenea, reducerea la unele materii a duratei unui curs, de la două ore la o oră, numeroase experimente dovedind că după primele 30—40 de minute atenția studentului începe să slăbească. În timpul economisit astfel studentul se poate pregăti pentru seminar.*

Micile evenimente de la Baia Mare

O vizită recentă la Institutul pedagogic de 3 ani din Baia Mare ne-a dat posibilitatea să cunoaștem îndeaproape diversele aspecte pe care le îmbracă activitatea destinată unei judicioase folosiri de către studenți a timpului liber — care aici, pe valea Săsarului, a început să fie o preocupare comună a rectoratului și decanatelor, a organizației U.T.C. și a consiliului studențesc.

Baia Mare — Tg. Mureș: concurs de inițiative

— În ultima vreme — ne spune conf. univ. **Gheorghe Pop**, decanul Facultății de filologie — o mare parte din studenții noștri au început să prefere întîlnirile pe diferite teme de cultură, în „dauna" supraaglomerării localurilor publice în serile de sîmbătă și duminică. Foarte de curînd, la inițiativa noastră, a avut loc un util schimb de experiență cu Institutul pedagogic din Tg. Mureș cu care, de altfel, sîntem de cîțiva ani „în concurență". E drept, manifestarea a fost de un gen abordat pentru întîia dată în centrul nostru universitar, ceea ce nu ne oprește însă să afirmăm că vom mai organiza și alte acțiuni similare. Este vorba de un adevărat „duel" de idei, de o... microsesiune de lucrări științifice, urmată, în a doua parte a sa, de o confruntare a talentelor literare din cele două institute. Au participat, în calitate de spectatori și, firește, de suporteri, peste o sută de studenți...

Am discutat cu cîțiva dintre aceștia. Le-au plăcut mai mult comunicările de limbă și literatură ale colegilor din Tg. Mureș și, se înțelege, lucrările literare ale colegilor de institut.

...În seara în care plecam, într-una din sălile institutului mai avea loc o manifestare, de astă dată „foto-muzicală": asist. univ. dr. **Alexandru Popescu**, de la catedra de chimie, prezenta la diascop un album de fotografii din Italia, pe... muzică de Respighi. Era a treia manifestare de genul acesta din luna martie...

Cecul anului

Excursiile de sfîrșit de an sînt, în institutul băimărean, la mare cinste. Încă din aceste zile se definitivează itinerarul „excursiei" promoției 68, care va avea loc peste cîteva luni; pînă atunci se face „încălzirea"... prin împrejurimi.

Devenite tradiție, „excursiile promoțiilor" cuprind, în 10—12 zile, un traseu prin toată țara, cu puncte de oprire îndeosebi la casele memoriale și la monumentele arhitectonice. Excursii fac însă toate centrele universitare... Ceea ce-i deosebește pe băimăreni de colegii din alte părți este grija pentru bunul mers al excursiei încă din anul I: în urma unei hotărîri unanime, fiecare student plătește o „cotizație" de 10 lei pe lună pentru așa-numitul „Cec al anului", care, la momentul potrivit, se adaugă fondului alocat de rectorat pentru excursie.

„Teatrul studențesc" are ghinioane

Cu aproape un an în urmă echipa de teatru a institutului și-a luat un nume care obligă: „Teatrul studențesc". Într-adevăr, spectacolele au devenit din ce în ce mai interesante, colectivul de artiști-amatori din ce în ce mai solicitat, turneele în împrejurimi frecvente. Necazuri, totuși, sînt: regizorul Marius Popescu, de la Teatrul de Stat din localitate, repartizat studenților ca instructor de către Școala populară de artă, nu vine întotdeauna la repetiții; Teatrul de Stat, din cauza unui act care-i interzice să împrumute fără plată decoruri și costume, nu poate da tot ajutorul pe această linie, fondurile pentru transportul în turnee lipsesc.

La drept vorbind, înseși cadrele didactice ale institutului privesc cu destulă ușurință strădaniile studenților-actori. La una din premiere au fost oferite profesorilor 70 de invitații, împreună cu programe de sală, confecționate de mînă, cu migală. Au venit... 10. Deși spectacolul a plăcut, felicitările au sfîrșit și ele cu un reproș: „Bine, măi băieți, dar se poate să programați spectacolul tocmai duminică, adică în ziua noastră liberă?...".

E bine, totuși, că studenții vin întotdeauna cu plăcere la spectacolele teatrului lor.

D. H.

Centru universitar sau locul unde nu se întîmplă nimic?

La București, Cluj, Iași, Timișoara pulsează ceea ce numim în mod obișnuit viață universitară. Ce se întîmplă însă cu alte orașe în care există institute de învățămînt superior? Cum își manifestă studenții prezența în viața socială și culturală a orașului în care învață?

La Suceava a fost înființat în urmă cu patru ani un institut pedagogic. De atunci și pînă acum studenții s-au făcut remarcați de locuitorii orașului doar prin exuberanță. La Consiliul A.S. al Institutului firește că există un plan de activități artistice: se vor monta două piese de teatru, va lua ființă un taraf, va... Pînă atunci, studenții țin, totuși, să atragă atenția asupra existenței lor. Astfel, în fiecare duminică, pe la ora prînzului, deasupra ușii de la intrarea în cantină, este instalat un difuzor care, amplificat la maximum, transmite muzică ușoară. Nimeni nu se gîndește că locuitorii cvartalului, în centrul căruia se află institutul, vor fi deranjați. Dar scopul este atins: studenții demonstrează că există...

De altfel nici în institut nu se face mai nimic, deși există un club și o comisie culturală. Clubul e închis, pentru că responsabila lui e în concediu de naștere. Pentru completare se oferă, la un interval nu prea mare de timp, cîte un concurs, gen „Cine știe, cîștigă", cu întrebări și răspunsuri puerile, mai rău ca în liceu. Alteori se deschide clubul, dar numai pentru vizionarea programului la televizor. Astfel că, vorba poetului, „Sus în cetate la Suceava, eu zic sic transit gloria mundi".

Victor RAREȘ

ARTE 7 ZILE

FESTIVAL STUDENŢESC '68

cor

Două săptămîni, între 30 martie şi 14 aprilie, viaţa artistică a Clujului a gravitat în jurul a două evenimente desfăşurate unul în prelungirea celuilalt: „Primăvara studenţească clujeană“ şi „Festivalul artei studenţeşti“. Centrele de atracţie ale oraşului au fost în acest timp frumoasa Casă de cultură a studenţilor şi Casa universitarilor, unde s-au desfăşurat întrecerile. Oraşul părea mai invadat ca oricînd de studenţii care nu odată şi-au manifestat bucuria obţinerii unui premiu ieşind pe străzi, cîntînd sub privirile afectuoase ale celor mai vîrstnici şi culegînd aplauze chiar la scena deschisă a bulevardelor — mai ales cu laitmotivul de succes „Gaudeamus igitur“. Un cuvînt care a dispărut total în acest timp din vocabularul participanţilor la festival a fost oboseala. Repetiţiile ce premergeau apariţiilor în concurs s-au desfăşurat pînă la 1—2 noaptea, iar după aceea discuţiile continuau tot mai aprinse, făcîndu-se comentarii asupra celor ce-au fost, asupra şanselor de cîştigare a mult doritelor premii — toate avînd un numitor comun: festivalul.

TRIMBITIONI ANANA: **„Ştefan cel Mare“.** (Din expoziţia de decoraţiuni interioare — Institutul de arte plastice — Bucureşti)

Muzicienii s-au întrecut în sala mare a Casei universitarilor. 390 de corişti şi 60 de instrumentişti s-au perindat prin faţa juriului în aceste zile. Concursul de coruri a dat naştere unei lupte echilibrate de un nivel artistic încurajator. Corul Facultăţii de muzică a Universităţii din Timişoara, dirijat de Ioan Românu, a atacat un repertoriu variat şi deosebit de pretenţios, de la oratoriul „Samson“ de Händel şi „Hai vino-n joc“ de Janequin, pînă la „Freamăt de codru“ de Paul Constantinescu. Dacă am apreciat sonoritatea şi omogenitatea dintre voci ca şi unele tendinţe mai mult decît lăudabile de a intra în stil la oratoriul de Händel, lipsa paletei de culori specifică operei constantinesciene, decalajele frecvente din piesa lui Janequin ca şi faptul că interpreţii erau studenţi la o facultate de muzică (lucru interzis de regulament, *aşa cum vom arăta mai tîrziu) au scos această formaţie din lupta pentru titlul de laureată. Galeria oltenilor nu s-a dezminţit nici la Cluj, fiecare apariţie a reprezentanţilor lor fiind susţinută cu o frenezie ce amintea de „San Siro“-ul din cetatea banilor. Corul gen „Madrigal“ al Casei de cultură a studenţilor din Craiova a avut, din păcate, un nivel modest. Aidoma lui „U“ în acest retur! Abordarea unui repertoriu ce include şi madrigale necesită o pregătire specială a formaţiei în sensul tehnicii vocale şi a stilului. Dar, spre exemplu, în „Cîntec de dragoste“ de Claude le Jeune, corul a sunat ca pentru... „Hei-rup!“!! Ceea ce din punct de vedere muzical este... puţin eronat. Una din formaţiile care au lăsat o bună impresie a fost cea a Casei de cultură din Iaşi. Moldovenii au reuşit, cu o formaţie amplă, să redea sonoritatea adecvată pentru madrigalul „Tamburin“ dar şi pentru „Iancu de la Turda“ de Timoteiu Popovici. Din păcate, am sesizat şi aici unele imprecīziuni ritmice care au dus la decalaje, ţinînd departe formaţia de laurii concursului. Gazdele festivalului au intrat în concurs cu două „echipe“ care au însemnat un paradox, elementul de surpriză al competiţiei. În timp ce prima formaţie, cea a Institutului pedagogic, Facultatea de muzică, alcătuită deci numai din specialişti, nu ne-a lăsat o impresie deosebită, cîntînd (culmea!) nemuzical şi greoi, nerespectînd stilul fiecărei bucăţi în parte. formaţia Casei de cultură din Cluj, care avea numai un anumit procent de studenţi-muzicieni, a lăsat una din cele mai frumoase impresii din festival. Formaţia Universităţii Bucureşti a fost singura concurentă la valoarea clujenilor. În afara calităţilor atribuite şi formaţiei din Cluj. bucureştenii au mai avut un atu şi anume că nici unul din cei 80 de membri ai săi nu este student la vreun institut de muzică. Trăsătura predominantă a corului este cizelarea minuţioasă, rod al unei munci serioase şi de durată, condusă de doi dirijori talentaţi şi pasionaţi — Nicolae Ciobanu şi proaspătul absolvent al Conservatorului din Bucureşti, Voicu Enăchescu. Am ascultat în interpretarea acestei formaţii unicul cîntec studenţesc din concurs („Imnul studenţilor români“ de Dumitru Kiriac). Evident, această lipsă de preocupare a celorlalte formaţii pentru cîntecele studenţeşti ne-a întristat şi vom reveni asupra acestui aspect cît de curînd. Lucrarea în care bucureştenii şi-au arătat întregul potenţial artistic a fost „Mare hibă-i la Jibău“ de Dariu Pop, adevărată piatră de încercare pentru orice formaţie. Juriul s-a izbit în acordarea premiilor de grave deficienţe de organizare şi informare, asupra cărora vom reveni de asemenea, deoarece au creat situaţii intolerabile pentru o manifestare studenţească. În aceste condiţii vitrege, corului bucureştean i s-a acordat o menţiune pentru cea mai bună formaţie fără profesionişti, iar celui al Casei de cultură din Cluj de asemenea o menţiune pentru cea mai bună formaţie care a inclus în rîndurile sale profesionişti.*

rampa

Palmaresul festivalului de teatru de la Cluj — pe care îl publicăm mai jos — a stîrnit nu numai satisfacţii, ci şi îndoieli. Revista noastră îşi propune să discute pe larg toate problemele acestui festival într-un număr viitor, pornind de la discuţii cu studenţii participanţi şi cu membrii juriului.

Premiul I: nu s-a acordat.

Premiul II: spectacolelor **„Norii“** (Universitatea din Cluj) şi **„Cadenţe“** (Institutul de arhitectură din Bucureşti).

Premiul special al juriului: „Insula“ şi **„Dacă vine războiul“** (Timişoara).

Premiul III: spectacolelor **„Picnic pe cîmpul de luptă“** (Institutul pedagogic din Baia Mare), **„Doamna Kornyo şi cei doi prăpădiţi“** (Universitatea din Cluj). **„Avram Iancu“** (Casa de cultură a studenţilor din Craiova).

muzică cultă

Concursul formaţiilor instrumentale şi al soliştilor instrumentişti nu au avut un istoric deosebit. Deşi prezente într-un număr mult mai mare decît în ceilalţi ani, ceea ce este un lucru mai mult decît îmbucurător, pretendentele la titlul de laureată s-au împărţit în două categorii mult diferenţiate valoric. Cei care au dominat cu autoritate concursul au fost instrumentiştii ce-au alcătuit orchestra Casei de cultură din Bucureşti, dirijată de Constantin Romaşcanu. Ei au prezentat un pretenţios concert de muzică preclasică, ce a avut un crescendo valoric culminat de Concerto grosso nr. 17 de Händel. Aici orchestra s-a ridicat de multe ori la nivelul unei bune formaţii profesioniste. Munca perseverentă şi de durată a lui Constantin Romaşcanu îşi arată roadele. Premiul I cîştigat este o dovadă. O revelaţie în concurs a constituit-o formaţia de cameră a Institutului politehnic din Bucureşti, compusă din Octavian Raţiu, Miron Cornelia şi Chircu Teodor. Aceşti instrumentişti, atacînd genul muzicii de cameră, cea mai înaltă formă de expresie muzicală, au dovedit cu prisosinţă existenţa talentelor încă neexplorate în rîndul acestor pasionaţi ai muzicii care sînt totuşi... inginerii. Trio opus 3 de Haydn a avut în interpretarea lor tocmai muzicalitatea şi virtuozitatea necesare unei astfel de muzici. Au obţinut un merituos loc 2 pe care-l considerăm un prim pas în calea afirmării. Studenta în filologie Grazziela Constantin, din Iaşi, a obţinut premiul III, datorat mai ales sensibilităţii sale deosebite. (Cu o tehnică mai bine pusă la punct ar putea reprezenta ceva!). Cer scuze, dar n-am înţeles opţiunea juriului pentru formaţia de muzică de cameră a I.M.F. Iaşi. Se poate lua cu nimic o menţiune? În rest s-a simţit nevoia unei preselecţii serioase, care să-i aleagă pe cei care sînt demni de a veni la un festival de artă studenţească. Altfel riscăm să se întîmple ca duminică după amiază la anumiţi instrumentişti (ca violonistul Silvian Bercovici, care a terminat cunoscuta romanţă în „fa“ într-un perfect „fa diez“). Sau la formaţia Casei de cultură a studenţilor din Iaşi (la ultima parte din „Mica serenadă“ de Mozart) cînd cronicarul nu mai recunoaşte lucrarea şi, firesc, începe să-şi facă complexe...

Cristian MIHAILESCU

între „regulament“ şi profesionism

La mijlocul lunii aprilie a început la Timişoara, Cluj, Iaşi şi Bucureşti Festivalul de artă studenţească pe ţară. Din doi în doi ani, cele mai valoroase şi mai apreciate formaţii artistice studenţeşti îşi dau întîlnire într-unul din marile centre universitare ale ţării, pentru a-şi etala calităţile în faţa publicului şi pentru a-şi verifica veleităţile în faţa unui juriu competent. Aceste întîlniri ale artiştilor amatori studenţi au scos la iveală autentice talente ale artei noastre populare, ale estradei, ale teatrului etc. Este elocvent faptul că la ora actuală soliştii proveniţi din rîndurile formaţiilor studenţeşti deţin locuri de frunte în ierarhia soliştilor noştri de muzică uşoară (cu tot insuccesul de la festivalul de la Braşov). În cadrul festivalurilor studenţeşti s-au afirmat autentice talente cum ar fi Dan Spătaru, Pompilia Stoian, Anca Agemolu, Octavian Cadia, Lidia Andronescu, Dumitru Fărcaşu, Dumitru Zamfir, Maria Stoica şi mulţi alţii. În afară de soliştii de muzică uşoară, festivalurile studenţeşti au afirmat pe comicul Nae Lăzărescu, formaţia de teatru a Institutului de arhitectură, taraful Casei de cultură a studenţilor din Bucureşti.

Dar în afară de descoperirea de talente, festivalurile artistice prezintă şi aspectul de concurs. Din nefericire, majoritatea institutelor din ţară absolutizează această latură a festivalurilor, urmărind cîştigarea, cu orice preţ, a titlurilor de laureaţi, prevalîndu-se de unele libertăţi ale „regulamentului“ acestei competiţii. Îmi amintesc că la festivalul de acum 2 ani, Universitatea Bucureşti a făcut eforturi serioase pentru ca în spectacolul de estradă să apară şi absolventa Pompilia Stoian. o cîntăreaţă lansată, deşi în Universitate existau numeroase talente ale muzicii uşoare care au trebuit să stea pe „banca rezervelor“, aşteptînd afirmarea pentru mai tîrziu (vezi cazul Puiu Năstase).

De asemenea, aceste festivaluri sînt manifestări ale artiştilor amatori şi în cadrul lor nu au ce căuta profesioniştii.

Se pare că „regulamentul“ festivalului nu include acest aspect şi ar trebui să se ţină cont de acest fapt.

De asemenea, amatorismul şi profesionismul mai prezintă şi alte aspecte. Orchestrele de muzică uşoară şi populară formate din studenţi sau absolvenţi ai Conservatorului pot fi numite oare formaţii amatoare? Pot ele să aibă aceleaşi drepturi ca şi ansamblurile formate din studenţi de la Politehnică, Agronomie, Universitate etc.? Sau formaţia de teatru „Open“ de la Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti cu celelalte formaţii studenţeşti din ţară?

Exemplele sînt numeroase şi lăsăm pe cei în cauză să reflecte mai mult asupra acestui aspect. S-ar putea ridica voci care să afirme că, fără aceste formaţii, nivelul calitativ al festivalului s-ar reduce considerabil. Pentru început, poate că da. Dar nu acest lucru este important. Sînt destule formaţii studenţeşti de valori apropiate acestora şi destule formaţii care nu pot activa din cauza acestora (în Bucureşti pot da cîteva exemple: formaţiile de muzică uşoară „Romanticii“ de la Politehnică, „Pitagora“ de la Universitate etc).

De aceea este necesar ca în cadrul Festivalului artistic studenţesc pe ţară să se ţină cont de acest lucru. Pentru formaţiile profesioniste sau „semiprofesioniste“ care activează în cadrul caselor de cultură ale studenţilor s-ar putea găsi noi forme în care să participe la festival, una din ele fiind recitalurile hors-concurs. Aşteptăm să vedem cum vor reacţiona cei în cauză în faţa acestor probleme. Pînă atunci, închei aceste rînduri urînd succes deplin artiştilor amatori la Festivalul artistic studenţesc pe ţară.

Laurenţiu PAPAZIAN

Studenţi-actori din Tg. Mureş în turneu la Bucureşti: „Pasărea cîntătoare“, de Tamasi Aron

snobismul și cleptomania

Ideea a venit în urma contactului cu cîteva persoane „contaminate", iar scînteia a fost amintirea unor malițioase rînduri ale unui mare romancier englez : „Mai întîi a fost creată Lumea ; pe urmă, așa cum se cuvenea. Snobii. Ei există de atîta amar de vreme și totuși, ca și America, au rămas nedescoperiți". Departe de a avea pretenția, de a avea datoria să-i descoperim și noi, să-i clasificăm, semnalăm cîteva piste de discuție, dar lista de înscriere la cuvînt rămîne deschisă.

Dacă snobii au fost creați „de cînd lumea", nu este legitimă de asemenea întrebarea: **Să existe oare și „cît lumea"?** Sau: **Astăzi, cum se manifestă ei în general ?** și **Care sînt cauzele și urmările directe ale acestui fenomen ?** Iată, pe scurt, rezumatul întrebărilor pe care le-am adresat unui cadru didactic și la doi studenți din facultățile bucureștene.

S. IRINA — LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ : Dacă snobismul ar durea...

— Nu discuți despre snobi **fără a** avea în vedere moda. Clasarea „e la modă", poate fi făcută instantaneu, pe stradă sau în altă parte, chiar numai după îmbrăcăminte. Dar numai cu atît nu poate fi rezolvat nimic, pentru că de cuvîntul „modă" sînt legate mult mai multe compartimente ale activității umane. Un succes, în orice domeniu, fundamentat sau nu, este startul lui „en vogue". Apariția unui stil literar, să zicem, concomitent cu răspîndirea, cu aderența ori cu respingerea lui sau chiar numai cu publicitatea care i se face, repet, cu sau fără motivația valorică, cîștigă teren și devine „la modă". Exemple ? Aproape tot dicționarul de substantive denumind acțiuni ale omului sau chiar mai multe : dansul, grădinăritul, ținuta fizică, construcția vilelor, creșterea canarilor, călătoriile, culorile etc. Numai să aibă emblema noului și puțin parfum de străinătate și însușirea modei nu mai este o problemă greu de rezolvat.

S... Noblesse oblige !

— Sînteți deci de acord cu „definiția" susținută de Camil Petrescu, după care moda este un mimetism social ?

— ...și ca lucrurile să fie mai clare, eu aș subîmpărți mimetismul în unul **funcțional**, natural (comun și regnului animal și vegetal — formă a adaptării la mediu) și în altul, **nefuncțional**, gratuit, comun numai omului. Aci trebuie încadrat, în orice caz, snobismul, ca să revin la tema discuției noastre.

— Nu ați introdus și moda în această ultimă departajare ; credeți că există și o modă „funcțională", deci pozitiv evaluată ?

— Exact. Nu am spus moda în totalitate, pentru că socotesc normală și valoroasă tendința omului de a căuta și găsi noul, sau a regăsi vechiul, în alte forme, cu care oricine este obișnuit, într-un cuvînt, variația cerută de obișnuința întrebuințărilor repetate. Condiția „sine qua non" este esteticul. Acum vreo 10—15 ani, cînd a apărut din nou moda părului lung la fete, lăsat liber pe umeri, recalcitrantele erau supuse blamului colectiv. Astăzi întîlnești la tot pasul un asemenea păr lung, fie el chiar și vopsit, și nimeni nu se uită încruntat la purtătoare.

— Din contră...

— Deci în limitele esteticului sînt de acord cu moda. Păcatul însă de-abia acum se arată. În fața multora moda epatează, se esențializează, ia asemenea proporții încît valoarea e uniformizată cu nonvaloarea. Discernămîntul dispare, și cum el înseamnă criteriu, iar criteriul, clasificarea în rău și bun, preluarea este făcută în bloc, mimetismul negativ nefuncțional este total și... apar snobii.

— Se spune despre aceștia că au ca principală trăsătură distinctiv-morală, impostura.

— Thackeray îi numea snobi absoluți pe cei care se manifestă ca atare pretutindeni și oricînd, de dimineața pînă seara, din tinerețe pînă în mormînt, fiind înzestrați de la natură cu snobism. Deci lucrurile se prezintă mult mai rău, nu sînt numai impostori, dar literalmente nu mai pot fi eliberați, nu mai au libertatea optimă, dacă cumva s-ar „plictisi" de a mai fi snobi, căci nu le-ar mai rămîne nimic în loc. De fapt, acest „pretutindeni" și „oricînd", prin analogie extinsă, ne aduce de urgență în vremurile noastre, pentru că prezentul ne frămîntă cel mai mult. Tocmai mă gîndeam acum cîteva zile că e suficient să-ți cumperi fiecare „Secol XX", să porți fular de mohair și să ai abonament la cinematecă pentru a fi un snob... realizat. În orice caz, dacă snobismul ar durea, cred că, într-o mai mică sau mai mare măsură, peste trei sferturi dintre oameni s-ar zvîrcoli pe stradă.

C. CONSTANTIN — CHIMIE PURĂ : Există un snobism necesar ?

— Snobul crede în două lucruri : în el (dacă ar putea și-ar ridica biserici, închipuindu-și-le permanent aglomerate) și în raritatea lucrurilor pe care, știindu-se unul dintre privilegiații și fericiții posesori ai lor, le și exploatează la maximum, pentru a „fermeca", singurele terenuri fertile de altfel, pe naivi și pe colegii de breaslă. La Bruyère îi fotografiase uimitor încă de acum cîteva secole : „Pasiunea pentru rarități nu este o slăbiciune pentru ce este bun sau ce este frumos, ci pentru ce este rar, unic în felul lui, pentru ceva ce tu ai și n-are celălalt". Inutil să mai scot în evidență doza respectabilă de egocentrism care se desprinde chiar numai din acest citat, căci nu există persoană cu o mai nezdruncinată încredere în potențele sale intelectuale decît snobul, iar dacă riști cumva o aventură în a-l contrazice, te tratează cel puțin ca pe un criminal contra umanității.

— Și, totuși, nu se dă nimeni înapoi de la a afla cît mai mult, eventual chiar lucruri rare. Dar, mai departe, această dorință de cunoaștere, căci ea există și în snob, nu-i poate permite de a se debarasa de nici un fel de cunoștințe, de aci tendința de a cuprinde cît mai mult, dar fără să stăpînească nimic în mod solid și astfel apare inversarea între „a ști mult" și „a ști bine", în favoarea primului. Deci superficialitatea ar fi încă una din „calitățile" snobului...

— De acord, însă acestea sînt în general lucruri cunoscute. Vreau însă să spun altceva, pornind de la un exemplu. Este vorba de, am să-i spun așa printr-o terminologie proprie, snobismul necesar, pe care-l consider doar o cale, o trecere de la ignoranță la cunoaștere. Stagnarea în acest stadiu este fatală, este ceea ce aș numi eu un snobism periferic, necultivat, de impostură. Periferic, pentru că, deși poate fi afișat de persoane cu foarte mari pretenții, este categoria cea mai demnă de dispreț. Mi-ar place să știu nu numai că am depășit acest stadiu, dar că sînt și destul de departe de el (aș vrea să cred că însuși faptul că discut despre snobism demonstrează lucrul acesta). Fiecare om are în urma sau în fața lui un asemenea punct critic, a cărui prezență trebuie să și-o conștientizeze pentru a-l putea depăși. Personal, cred că am fost în situația asta, cu literatura, în perioada terminării liceului, care a coincis și cu masivele editări din 1964—66, traduceri din autori de care pînă atunci auzisem doar printr-un noroc : Faulkner, Salinger, Camus, Kafka, în sfîrșit o întreagă listă. Mă găseam între ciocan și nicovală, între exigențele programului de la facultate și contactul, nu aprofundarea, din păcate, în acest principal domeniu al culturii. Volens-nolens eram obligat de a accepta doar și niște păreri auzite întîmplător în diferite ocazii, pe care, chiar dacă nu le difuzam cu emfază în fața unora mai novici decît mine, mi le însușisem, existau..., erau deci ale mele. Nu a existat însă nici un moment în care să nu consider aceste idei de proveniență atît de eterogenă doar niște puncte de plecare, niște nuclee, în jurul cărora să confirm sau să refuz, deci să construiesc prin idei proprii și de la sursă fără filiere, construcția a ceea ce se numește îndeobște cultura generală.

C. OCTAVIAN — INST. POLITEHNIC : Cabotinism și versatilitate

Se vehiculează în ultima vreme ideea că, pentru a fi un om cult, este necesar să cunoști, dar nu neapărat în amănunțime, fie chiar și un grup de științe înrudite printr-o latură comună, iar în celelalte — doar principiile generale ; că este imposibil, practic și teoretic de a fi la curent cu toate progresele științei și evoluția artelor. Citeam undeva că numai pentru a citi tot ce apare în 24 ore pe glob în domeniul studierii piliturilor metalice nu-ți ajung cele... 24 de ore.

— Așadar, unde este granița între „a fi cult" și „a fi snob" ?

— Nu există unități de măsură pentru așa ceva. Singurul care poate regla aceste mecanisme este bunul simț, în primul rînd cel propriu.

— Ne-ați putea da un exemplu practic de manifestare a snobismului ?

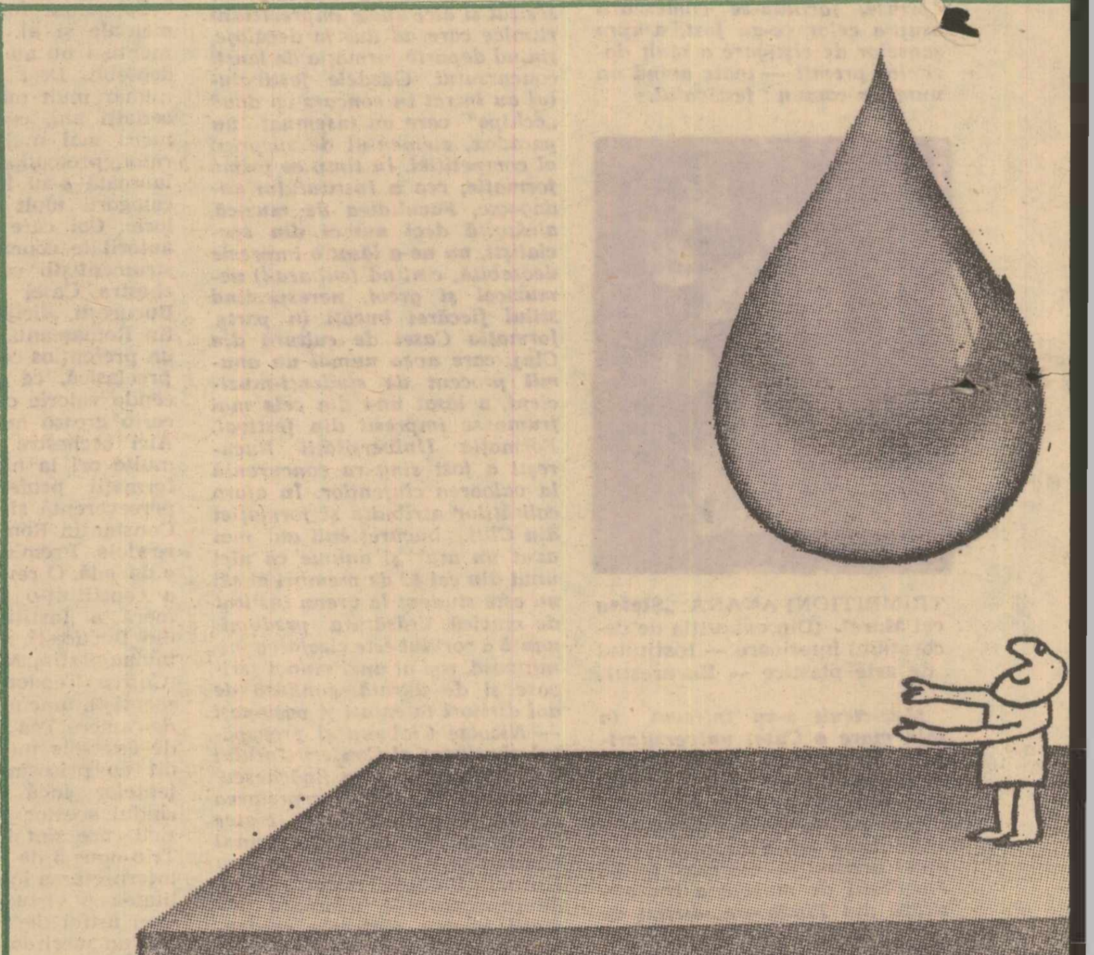
— Circulă printre studenți un oarecare număr de personaje înzestrate cu o mare doză de cabotinism. În virtutea principiului, necunoscut însă de către autori, „minimum de efort pentru maximum de succese

ieftine" are lo[c]
ureche", lucru
vedere, de dep
în fața unei p
fără o cultură
astfel de expo
fi înțeles ceva
prins din zbor
această privinț
eronată, tot cî
binevoi să-l as
lul artist „x", c

— Nu mă
soană avizată
atît de personal

— Amuzar
rit și deforma
vorbă ; și co
mai mare snob,
siune. Vechile
vara, și versati

Mai multe
formulată cum
snobilor"... „...
frumoasă și s
jurul ei — i-a
omenirii întreg
decît reverenți
Destul de c

Studentul R. P. Tentu așteaptă sesiun

INVERS

Infernul, cîntul XXXV — conspect într-o pauză

Încerc să joc zece minute meseria lui Dante și
reașez colegii în amfiteatru pe felul de a fi al fi
Dar, fiecare seamănă foarte bine cu locul ce și
de la început sau — „dialectic" — locurile au înc
existe din clipa în care colegii mei au venit aici.

Ei se împart în două categorii : cei care ocupă
rînduri și cei care, dimpotrivă. Aceste două categ
nouă.

Ajută-mă, Dante !

În pragul infernului stau indiferenții. Sînt neint
puțini și îndură niște chinuri banale. Ei intră anc
facultate, ocupă un loc la întîmplare și se retrag
hazard.

Ce lucru groaznic să te obligi la niște chinuri b

Apoi vin, se înțelege, cei care nu cunosc păcatul
se nasc mereu înaintea lui. Condicile consemnec
mele lor, dar nu se poate afirma că i-a văzut v
cineva, undeva, cîndva, cumva. Lateral, și printre
rînduri, scaunul lor așteaptă stingher și monume

Cercul următor e al păcătoșilor din dragoste. În
an, în fiecare săptămînă ei cîntă ca fluturii pe alt

-de idei

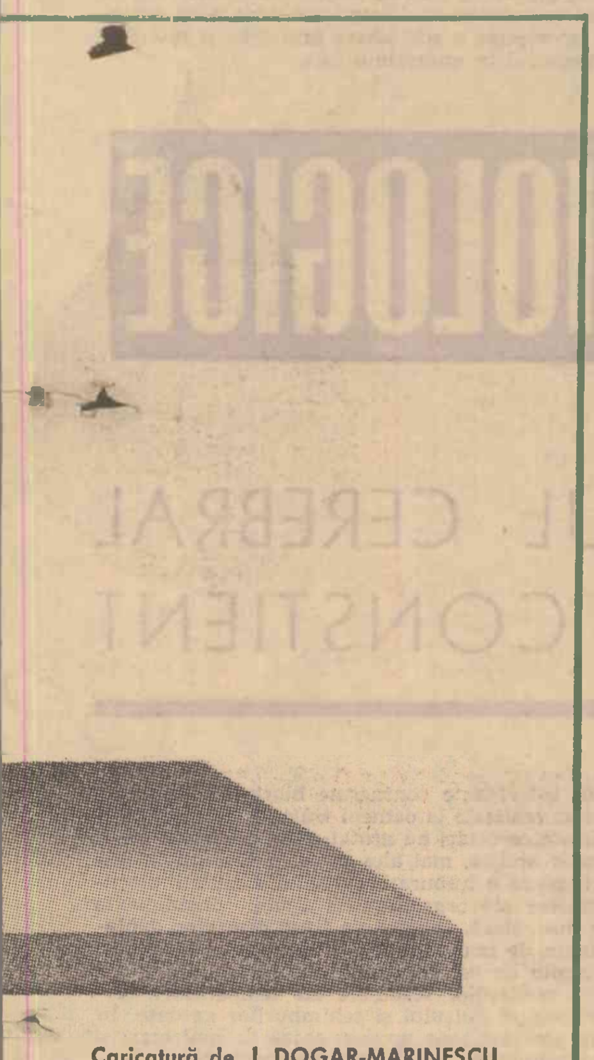
Informære de tip provincial, aşa-zisa „cultură după
stul de uşor de realizat şi destul de greu, la o primă
t în condiţiile arătate mai sus. Iată-l dar pe snob
ri moderniste. Un om neavizat în această direcţie,
asică formată, ar pleca cu dureri de cap de la o
, pe cînd omul nostru pleacă convins că **trebuie** să
i goleşte sertarele memoriei în căutarea a tot ce-a
t ce-a auzit, sau frazele care i-au căzut sub ochi în
şi formează o idee cît se poate de personală, dar şi
poate, şi deci va discuta în continuare cu cine va
te (şi se găsesc destui din păcate) despre formidabi-
ti comunică un emoţionant... etc. etc.
oiesc că ar fi foarte amuzantă o discuţie cu o per-
domeniul pe care snobul tocmai l-a fundat pe baze

ar şi penibil. Dar, în sfîrşit, are el prezenţa de spi-
de a sonda întîi terenul, de a vedea cu cine stă de
l se iveşte de-abia dacă interlocutorul său, un şi
u într-adevăr un iniţiat, îşi prezintă propria sa ver-
i sînt părăsite şi uitate, cum uiţi paltonul primă-
ea snobului se arată în toată splendoarea ei.

★

er...s-au suprapus într-o imagine pe care am găsit-o
se poate mai bine, de către Thackeray, în „Cartea
ai deprinderea de a o linguşi şi a o peria pe această
cită doamnă... deprindere adoptată de toţi cei din
gat în cap ideea că într-adevăr, ea este superioară
oamenii „de rînd" n-au voie să vină în atingere cu ea
de la distanţă".
ntîlnit portretul prin facultăţile bucureştene !

Radu TIMOFTE

Caricatură de I. DOGAR-MARINESCU

Splendid dialog prin corespondenţă întreţinut în coloanele revistei ! Dincolo de sublimul etic al ideilor exprimate în aceste „confidenţe" se desfăşoară sentimentul unei mari poezii. Tinerii care ne scriu, se vor demni, integri, perfecţi chiar, şi în acest sens „punerile la punct" mai alergice şi concluziile fulminante nu supără pe nimeni, ci incită la meditaţii şi dezbateri. „COMPLEXE ŞI COMPLEXAŢI" e o temă de sondaj social, dar şi o temă de investigare psihologică extraordinară şi... complexă. Nu avem pretenţia să o fi epuizat definitiv prin ceea ce am publicat în cadrul anchetei noastre pe această temă. Secolul în care trăim e plin de fenomene complexe şi de oameni complecşi. Timpul grăbeşte procesul de dilatare a circumvoluţiunilor gîndirii şi existenţei sociale. Discuţia rămîne deschisă... Noi o încheiem aici pentru că mai sînt încă atîtea probleme importante şi frumoase care îşi aşteaptă replica studenţească la rubrica noastră „Confidenţe".

ANTICONFIDENŢĂ — MUSTUL CARE FIERBE

Viaţa nu-i făcută numai din entuziasm şi voinţă. Iar dacă cineva crede (nu ţin neapărat să polemizez cu F. Cristian — vezi nr. 14 din 3 aprilie a.c.) că a avea complexe, ori că din „complexaţi" (ca să rămîn la termen) nu se pot contura spirite mari, se înşeală ! E drept că, dintr-un punct de vedere, unele stări de însingurare, de complexe, sînt regresive ori cel puţin cauzează discontinuităţi, ruperi — parţiale numai ! — de realitatea pe care o vrem în perpetuu avînt. Dar a privi mereu senin în faţă Binele la fel ca Răul, Bucuria ca Tristeţea, fără trăiri interioare, fără mişcări afective, fără frămîntări şi contorsiuni sufleteşti, fără teama că uneori eşti neînsemnat, neînţeles, mic chiar — nu înseamnă să fii un balon umflat, iraţional ? Nu este aceasta un semn de patologie raţională ? Strigînd ura (!), vreau şi pot totul ! — fără a-ţi raporta eul la viaţă, fără a-ţi pune fărîma ta de univers în faţa infinităţii lui — oare nu te vei pomeni „volens-nolens" (!) automatul care crede că e destul să-şi declanşeze butonul „voinţei" pentru a răsturna pămîntul ? (Prea am crezut asta uneori, şi n-a fost bine !) „Complexaţii" (o dovedeşte faptul că îi preocupă starea aceasta !) sînt (faptul e doar de perioadă) „victimele" (în sensul cel mai bun al cuvîntului) unei nelinişti interioare, a acelui gol pe care uneori nu ştii cu ce ar fi mai bine să-l umpli ; aceasta e o stare în care fierbe mustul, se fecundează geneza unor căutări, se conturează cărările „evadărilor" spre o nouă perioadă de elan, spre realizare...

Cred cu convingere (a nu se confunda şi eticheta complexarea cu inerţia, platonarea etc. !) în efectul binefăcător al „complexării"; că numai după o adîncă introversiune poate avea loc o refulare şi poate (de cele mai multe ori) o redresare spirituală (termenul e deplasat, dar n-am altul mai nimerit!). Cred că omul însingurat, omul care vrea să-şi întîlnească semenii pe planul ideilor (niciodată n-a renunţat cineva la a exista fizic, pentru o existenţă pur spirituală) vrea ceva frumos ; că, oricum, din toate punctele de vedere nu poţi găsi (întotdeauna) posibilitatea formulării unei judecăţi de valoare ! — că toate complexele şi preocuparea pentru ele înseamnă mai mult decît a chema (poate fals !) la un zgomotos „carpe diem".

Grigore ZANC
student—Cluj

„MAI TARI CA PIATRA, MAI GINGAŞI CA FLOAREA"

Aş vrea să mă alătur părerilor tale despre aceşti „certaţi cu viaţa", „obosiţi sufleteşte", despre aceşti tineri care-au încetat de a mai fi tineri şi care-şi ascund de fapt laşitatea în spatele unei enigmatice noţiuni de... complexaţi.

Da, ai dreptate, timpul nostru e mult prea scurt şi necruţător cu cei ce-l ignoră, tratîndu-l ca pe un „timp fals". Timpul nu e suficient nici măcar pentru „a ne informa în domeniul culturii generale", cu atît mai mult să devenim posesori ai unei asemenea culturi (noroc că mai sînt ziare şi reviste, nu-i aşa ?)

Ne simţim singuri, neînteleşi, superiori celor care încearcă să „distreze lumea" şi-n consecinţă ne plictisim ! Nu ne mai satisfac nici măcar aceşti „prieteni reci, dar siguri" — cărţile—şi ne manifestăm „genialitatea" privind pur şi simplu la pereţi. Sfidăm lumea şi declarăm că ne oboseşte atunci cînd nu ştim nici măcar ce vrem şi mai cu seamă cum să vrem. (Sau poate, subtili, vom argumenta că însăşi persoana noastră, gîndurile noastre ne obosesc).

confidenţe

Ne place să credem şi sîntem convinşi că sîntem deosebiţi, complicaţi, neînţeleşi şi totuşi capabili „de cele mai pure" şi „nobile" sentimente. Dar vai, cui să le dăruim, cine le merită ?! Oamenii nu ştiu ce-nseamnă o prietenie, nu o pot trăi, numai noi ştim, numai noi sîntem capabili de ea.

Iată tînărul „complexat" !

Noi însă, cei care nu facem parte din această pretenţioasă categorie a complexaţilor, noi ştim ce vrem, „trăim cu picioarele pe pămînt". Noi sîntem generoşi şi curajoşi, noi ne-am ales arderea ca formă de viaţă, nu-i aşa F. Cristian ?

Noi ştim să ne distrăm, să iubim, să ne îndrăgostim şi să ne împrietenim, noi nu căutăm „gloriile de-o seară".

Mă bucur mult Cristian F. că te-am găsit, că m-ai ajutat. Nădăjduiesc că toţi aceşti pretinşi complexaţi (de fapt) îţi vor purta aceeaşi recunoştinţă ca mine.

Laura MLADIN
studentă — Timişoara

SCRISOARE UNUI OM FĂRĂ COMPLEXE

Stimate colega, ştii într-adevăr ce înseamnă complexul de inferioritate ? Ai încercat vreodată să fii în locul unuia dintre tinerii care suferă din acest motiv ? Ce fel de suflet „atotsimţitor" ai dacă-ţi iei senin promisiunea să rîzi de un lucru pe care nu l-ai cunoscut niciodată ? Dumneata ştii ce-nseamnă să simţi că poţi face ceva şi că acel ceva nu poate fi atins ? Mă îndoiesc.

Reproşezi lacrimogenitatea celor care-şi caută un prieten şi nu-l găsesc. Dumneata, cu zîmbetul pe buze, nu poţi să numeşti altfel pe toţi cei care te-au distrat cu „parada" lor decît... prieteni ? Ce fel de prieteni îţi sînt aceştia ? Aristotel spunea că prietenia are la bază lucruri mult mai omeneşti şi cred că s-a gîndit foarte mult la ele, spre deosebire de alţii, şi că aceste lucruri sînt numai trei : interesul, plăcerea şi virtutea. Poate că Aristotel o fi scăpat ceva din vedere, un lucru pe care dumneata l-ai găsit(?!) Sau poate socoteşti că faptul de a-ţi găsi un prieten e un lucru nu tocmai important, blamîndu-i cu atîta dărnicie pe „complexaţii" cărora le dai sfaturi...

Îţi dau un sfat (nu ca prietenă) : nu te mai lăsa înşelat de iluzii. Am impresia că prin prisma aceasta, a fenomenalului, ai citit scrisorile care ţi-au stîrnit revolta ca să dai cu pumnul în masă. De asta cred că citeşti mult şi că rămîne prea puţin din ce-ai citit. Adică, ai efectuat în acest caz o lectură exact în felul în care ai privi o floare cu... binoclul : ţi-au scăpat parfumul ei şi posibilitatea de a o privi aproape şi din toate părţile ; ştii doar atît, că există o floare. Spui că „judecata de valoare asupra oamenilor" se face „privindu-i din toate punctele de vedere". Dumneata, care cunoşti astfel, şi numai astfel oamenii, unde le-ai pierdut sensibilitatea ?

Reiese din răspunsul dumitale că ai mulţi prieteni — din moment ce spui că nu e aşa de greu să-i găseşti ! Oare toţi răspund din toate punctele de vedere cînd le faci judecata de valoare ? Camil Petrescu (pe care l-ai studiat în liceu) a căutat o viaţă întreagă absolutul şi dumneata l-ai găsit multiplicat în mai multe exemplare la maşina de scris ?

Şi dă-mi voie să-ţi mai spun ceva : sufletele sensibile, pe care probabil nu le cunoşti, doresc mai mult decît ai crede. Omul veşnic senin şi mulţumit (soluţia dumitale !) e periculos — pentru el totul e roz, viaţa e roză, oamenii sînt roz şi uniformitatea strică... uneori ! Nu uita, ar fi păcat de dumneata să uiţi că cei mai mulţi tineri din jurul dumitale au sufletul complex. Nu pot fi veşnic senini aşa cum îi doreşti. Atunci cînd întîlneşti un om spunînd „singurul meu refugiu e muzica" să ştii că în nouă cazuri din zece nu minte. Aşa că lasă-te de soluţii savante şi lasă-i pe oameni în pace dacă nu poţi să-i ajuţi sau să le dai un sfat deosebit ; şi nu rîde de ceea ce ar putea să fie cel mai bun lucru dintr-un om.

Ioana DIACONESCU
studentă — Bucureşti

Au privirile umede de sentiment şi mersul aromat ca al motanilor primăvara.

La mijlocul amfiteatrului, mascaţi, stau cheltuitorii averilor proprii. N-am înţeles niciodată logica celui care vine tocmai din Ferentari ca să citească în bancă o jumătate din Sportul în care a fost împachetată, cu o săptămînă în urmă, o bucată de caşcaval.

În ultimele rînduri stau mînioşii. Numai bărbaţi. De acolo curge mereu murmurul acela plin de angoasă. Acolo ei trîntesc băncile cînd sună de pauză şi tot ei deschid fereastra la cursurile plictisitoare, ca să se audă cum trebuie tramvaiul. Pentru că procedează din instinct, pentru că aşa sînt ei, mînioşi, au mai puţine păcate ca seducătorii.

Seducătorii fac curte fetelor în preajma sesiunii. În cursul anului nu-i vede nimeni, prin urmare locurile lor au un aer perplex şi fumegător. Cu două săptămîni înaintea primei lovituri de gong vin cu zîmbetul hipnotic lîngă fetele din rîndul întîi. Şi în trei zile fetele sînt ameţite gata şi dau notiţele cu sufletul topit.

Să vărsăm aici două lacrimi pentru fetele înşelate de două ori pe an (de zece ori în cinci ani plus diploma, unsprezece). Şi să-i înfierăm aici pe seducători.

Ulise e excepţie prin marea lui pasiune pentru necunoscut. El stă undeva prin rîndurile 4 sau 5 şi visează. Profesorul de lingvistică romanică demonstrează cauzele rediftongării în sudul Spaniei şi Ulise nu scrie decît Gibraltar pe toată pagina şi Gibraltar doreşte în timp ce vocalele se rediftonghează în legea lor, foarte vesele şi-i fac cu ochiul dinspre ocean.

Dezbinătorii sînt doi. De fapt două. Ele luptă cu furie şi avînt pentru capătul din dreapta al băncii a doua, chiar şi cînd sala e goală. Sau mai ales atunci.

În primele două rînduri stau cei pe care unii din rîndurile următoare îi numesc „trădătorii". Dacă afară se crapă în şaptesprezece pămîntul şi I.T.B.-ul nu mai are curent, ei sînt totuşi la fix în primele două rînduri. Dacă la nouă plouă, iar la zece ploaia trece şi soarele face deodată primăvară — şi bineînţeles toţi ceilalţi din rîndurile 3 pînă la 20 simt deodată că nu-şi mai aparţin şi lasă mamă şi tată şi cursul de limbă literară şi ies pe geam să zboare împrejurul universităţii — în primele rînduri rămîn „trădătorii". Lor le sînt hărăzite acum mari suplicii.

★

Am discutat cele scrise mai sus cu specialişti în probleme de educaţie. Mi-au demonstrat cum trebuie activizate rîndurile 3—20. Şi eu am înţeles. Propun construirea unor amfiteatre care să aibă numai două rînduri de bănci. E drept că vor ieşi mai lungi decît amfiteatrul meu. Dar vor scoate numai promoţii model.

★

După două ore mă gîndesc din nou la treaba asta şi începe să mă apese ideea că profesorii vor trebui să facă atîta drum de la un capăt la altul şi mai ales să vorbească foarte tare. Şi apoi îmi sînt dragi înşelătorii, îmi sînt dragi violenţii şi păcătoşii din dragoste. Îi stimez şi îi invidiez pe cei din faţă mai mult decît s-ar părea şi nu le pot refuza rîndul unu. Orice calcul nu poate aduce o sută de oameni într-un singur rînd, aşa cum la o cursă trebuie neapărat să existe al doilea, ca să fie primul cîştigător.

Iartă-mă, Dante, renunţ la idei ca să-mi mai iubesc puţin infernul.

Tudor OCTAVIAN

EVRIKA!

OROLOGIILE BIOLOGICE

3 OROLOGIUL CEREBRAL ȘI TIMPUL CONȘTIENT

Bioritmicitatea organismului uman, deși are un bogat fond comun cu acela al lumii vegetale și animale, se diferențiază prin existența, la om, a măsurării conștiente a timpului și prin intervenția factorilor sociali, care au o largă capacitate de influențare a biologiei umane.

Măsurarea cronologică conștientă, specifică omului, nu poate fi total ruptă de capacitatea generală a materiei vii de a măsura timpul, cu atît mai mult cu cît ea se realizează prin cea mai înaltă formă de organizare biologică — creierul uman. „Timpul conștient", propriu omului, poate fi considerat rezultanta abstractizării maxime a diferitelor forme de manifestare — fizică, astronomică, biologică — ale timpului universal. Ca expresie a orologiului cerebral al omului, cronometria conștientă deține un rol important în orientarea temporală a organismului uman.

Modalitățile de evidențiere a existenței timpului conștient sînt multiple și variate. Ne vom opri însă la expunerea unei cercetări deosebit de sugestive, atît prin „eleganța" sa metodologică, cît și prin claritatea rezultatelor obținute. Cercetarea s-a efectuat pe două grupe de bărbați tineri sănătoși, care inițial au fost supuși unui trai obișnuit, dar regulat ca desfășurare și incluzînd un regim alimentar standardizat; această etapă a durat circa două săptămîni, și s-a desfășurat în Anglia. Din 6 în 6 ore au fost urmăriți la toți componenții grupelor o serie de indici biologici ușor și comod de înregistrat: temperatura corporală, tensiunea arterială, volumul urinei și eliminările urinare de clor, sodiu și potasiu. În felul acesta s-au construit curbele bioritmurilor circadiene respective, care nu difereau prea mult de la un subiect la altul, în special în ceea ce privește perioada de aproximativ 24 de ore. După etapa preliminară, cei cercetați au fost transportați cu un avion de mare viteză din Anglia la Spitzberg, dincolo de cercul polar de nord, unde era perioada de lumină continuă. La sosire, cele două grupe au fost despărțite și membrii fiecăreia dintre ele nu au mai avut nici o legătură cu membrii celeilalte și nici cu alte persoane, în afara celor din colectivul de cercetare. Încă de la începutul cercetării fusese stabilit că, în cadrul recompenselor ce le aveau de primit, cei experimentați vor căpăta cîte un ceasornic de mînă, promisiune ce s-a îndeplinit în momentul sosirii la Spitzberg, cînd fiecare dintre ei a predat vechiul său ceas și a primit în schimb pe cel nou. Ceasornicele respective erau foarte valoroase, cu atît mai mult cu cît erau special construite pentru această cercetare: una din grupe a primit ceasornice care mergeau mai repede, în așa fel încît în 24 de ore astronomice parcurgeau 27 de ore, în timp ce ceasornicele celei de a doua grupe erau „încetinite" exact cu 3 ore în 24 de ore, astfel că între membrii celor două grupe s-a creat un decalaj de 6 ore al „timpului conștient". În aceste condiții de izolare cronologică naturală (lipsa alternanței zi-noapte) și de orientare exclusiv după ceasornicele „diferențiate", ce s-a întîmplat cu bioritmurile urmărite în continuare? În cîteva zile, 27 ore astronomice s-au lungit în conformitate cu această durată, în timp ce în a doua grupă a apărut o scurtare a perioadei bioritmice în jurul a 21 de ore. Cu alte cuvinte, se poate spune că prin modificarea, într-un sens sau altul, a „timpului conștient" s-a obținut o „dilatare" și o „contracție" a bioritmurilor, apărînd un decalaj de 6 ore între bioritmurile celor două grupe. Aceste constatări au fost valabile pentru bioritmurile tuturor indicilor studiați, cu excepția celui al eliminării potasiului. Simplitatea metodologică a cercetării a reușit să reliefeze foarte plastic un fenomen deosebit de complex, arătînd rolul pe care măsurarea conștientă a timpului îl are în desfășurarea unor bioritmuri ale organismului uman. Precizarea limitativă, după care nu toate bioritmurile omului sînt supuse influenței „timpului conștient", este necesară nu numai datorită lipsei de răspuns a eliminărilor de potasiu în cercetarea de mai sus, ci și prin prisma altor studii.

În afară de ceasornicele mecanice, în viața de fiecare zi, omul se orientează cronologic după numeroase criterii, unele dintre ele naturale, altele derivate din periodizările inerente ale vieții sociale. Această permanentă adaptare cronologică, condiționată de întregul complex al vieții umane, duce la dobîndirea unui ascuțit „simț al timpului", în consolidarea căruia acționează o continuă confruntare și o „verificare" reciprocă între componente conștiente și elementele subconștiente ale orologiilor biologice.

Substratul subconștient al capacității umane de a măsura timpul se face evidențiat în diferite împrejurări. De exemplu, în multe cazuri trezirea din somn are loc de cele mai multe ori cu puțin înainte de momentul anterior fixat și de sunetul deșteptătorului. În condiții experimentale de suprimarea reperelor temporale externe, unele persoane s-au dovedit capabile de a determina, în primele 2—3 zile de izolare cronologică, „orele exacte" cu abateri mai mici de 1%. Orologiul cerebral lucrează cu mare preciziune și în hipnoză: indicația hipnotizatorului de a se efectua o anumită acțiune după trecerea unui anumit interval de timp, este executată cu o preciziune surprinzătoare.

Confruntări între orarele de muncă și ceasornicele noastre fiziologice

Omul este o entitate biologică și, în același timp, o entitate socială, iar între aceste două laturi esențiale ale existenței sale acționează în permanență influențe reciproce complexe. În domeniul bioritmurilor, factorii sociali intervin pe diferite căi. În primul rînd, ei modifică în mare parte acțiunea unor factori naturali din mediu, pe care materia vie îi folosește ca repere cronologice. Pe de altă parte, condiția socială însăși generează pentru om o serie de periodizări ale vieții sale, mai mult sau mai puțin apropiate și concordante cu periodicitățile naturale și care devin puternice repere cronologice nu numai pentru activitatea sa socială, ci și pentru procesele sale fiziologice. Exemplul cel mai tipic al unei asemenea periodizări generate de condiția socială a omului sînt ritmurile de desfășurare a proceselor de muncă.

Diferitele orare de muncă, ca și caracterul activității și condițiile acesteia, adaugă evoluției de fond a proceselor fiziologice elemente variate, cu accentuate particularități individuale dependente de "antrenament", sex, vîrstă ș.a.m.d. Dacă, de exemplu, se măsoară temperatura corporală a unei persoane care muncește în cursul dimineții, avînd deci regimul de activitate cel mai obișnuit, se înregistrează o creștere a temperaturii în jurul orelor 7-8. În continuare, curba termică poate îmbrăca forme variate, în funcție de caracterul muncii, intensitatea efortului și condiții. Dacă orele de activitate, împreună cu întreaga „zi" se mută astfel ca munca să înceapă la amiază iar ora de culcare să fie la 3 dimineața, creșterea „matinală" a temperaturii, avînd în mare parte un caracter reflex, se deplasează și ea, după cîteva zile, plasîndu-se în jurul orelor 12-13. Asemenea schimbări nu reprezintă însă o afectare propriu-zisă a bioritmului circadian al temperaturii, ci o „mascare" a acestuia. Cercetat în condiții de repaus, organismul își manifestă bioritmul său original.

În general, schimbările orarelor de muncă reușesc să influențeze foarte puțin bioritmicitatea circadiană în esența sa, deși produc modelări tranzitorii ale amplitudinii și fazelor diferitelor bioritmuri. Trecerea de la o muncă de zi la una de noapte nu este însoțită de modificări ale oscilațiilor circadiene pe care le descriu temperatura corporală, frecvența pulsului, eozinofilele din sînge și hormonii corticosuprarenali. Numai o muncă de noapte de lungă durată este urmată de modificări bioritmice evidente. Dar și în această împrejurare survine numai alterarea unora dintre bioritmuri și nu în mod la fel de accentuat la toate persoanele. O răsturnare completă a bioritmului temperaturii corporale a fost evidențiată la muncitorii care lucrau exclusiv în schimbul de noapte de cel puțin 1-2 ani. În opoziție cu aceasta nu au fost înregistrate schimbări ale aceluiași bioritm în condițiile muncii cu program schimbat (tură de dimineață, de după-amiază și de noapte) în fiecare săptămînă.

Intensitatea muncii și în special încordarea nervoasă care o poate însoți par a influența mai net ritmicitatea fiziologică decît orarele de activitate. La studenți, în perioada de examen, curba temperaturii, care în mod obișnuit în prima parte a nopții descrie o scădere, rămîne ridicată pînă la orele 24-1. Temperatura corporală ridicată în orele tîrzii ale serii este însoțită sau urmată de un somn agitat, caracterizat printr-un mare număr de mișcări corporale, cum au dovedit măsurătorile paralele electrotermometrice și actografice.

Cum reacționează bioritmurile la diferențe mari de latitudine și longitudine?

O influență mult mai marcată decît aceea a diferiților factori sociali modificați separat o manifestă schimbarea de ansamblu a condițiilor de viață. În aceste cazuri, bioritmicitatea circadiană suferă modificări mai rapide și mai nete, indiferent dacă este vorba de schimbări radicale și prelungite de mediu sau de adaptări treptate la noi condiții. O autentică reconstrucție a bioritmurilor circadiene în raport cu modul de viață cu totul nou și deosebit impus de condițiile unei expediții polare, în cursul nopții polare, a fost evidențiată de către fiziologul danez Lindhard încă din 1917. Mai recent, s-a demonstrat că în călătoria cu trenul trans-siberian timp de 7 zile, în decursul căreia se totalizează un decalaj cronologic de 7 ore, pasagerii prezintă, în marea majoritate a cazurilor, o transmutare corespunzătoare a bioritmului temperaturii corporale și frecvenței pulsului.

Bioritmurile sezoniere sînt supuse și ele unor influențe complexe din partea factorilor sociali. Trebuie ținut seama, în acest domeniu, de faptul că pentru om periodicitatea sezonieră nu se rezumă la variații astronomice climatice, meteorologice și alimentare, ci include modificări complexe ale întregului ansamblu al modului de trai, profund condiționate social.

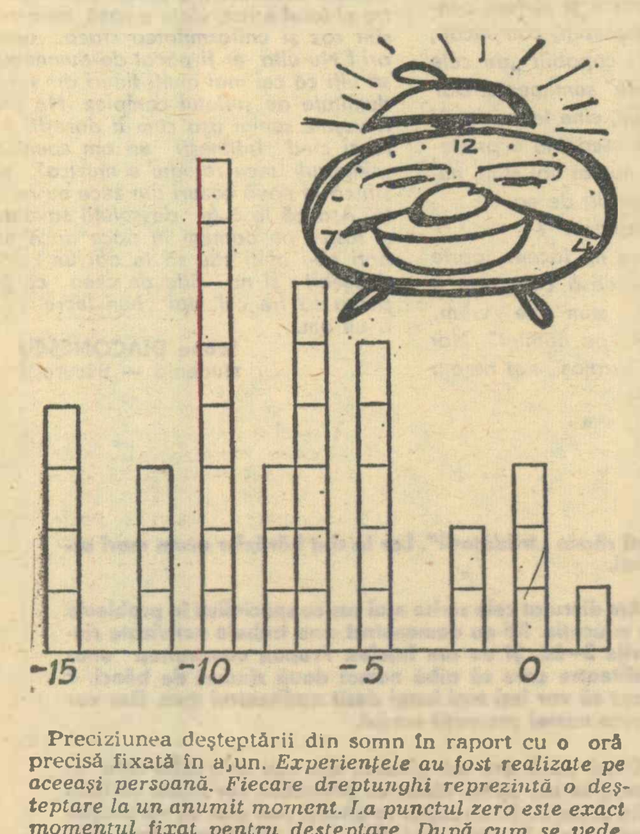
Deplasarea din regiuni nordice spre sud, în timpul iernii, modifică bioritmul sezonier al metabolismului bazal, adăugîndu-i o creștere suplimentară „de primăvară". O asemenea modificare nu se obține dacă organismul rămas în nord este supus continuu unei temperaturi ridicate și unui regim luminos artificial asemănător cu cel din iarna zonelor sudice. Aceasta arată că modificarea metabolismului este condiționată de deplasare, care presupune o schimbare profundă și multilaterală a mediului în ansamblul său.

Cercetări interesante consacrate bioritmicității sezoniere au fost realizate la oameni trăind în nordul îndepărtat. Aceste cercetări au arătat că în condițiile vieții din regiunile arctice, mai ales în cazul traiului în stațiuni mici, apare o tulburare evidentă a multor bioritmuri sezoniere ale organismului uman. Insuficienta activitate musculară, impusă de lipsa scurtelor deplasări cotidiene, de multe ori imposibile în micile așezări izolate dincolo de cercul polar, determină dispariția completă a oscilațiilor sezoniere ale temperaturii corporale, frecvenței pulsului și schimburilor gazoase. În schimb, în aceleași zone arctice, așezările mai mari și orașele cu lumină artificială, locuințe confortabile, teatre și cinematografe, posedînd deci un ritm de viață obișnuit pentru omul contemporan, creează condiții în care, dincolo de cercul polar, bioritmurile sezoniere se manifestă normal, descriind curbe similare cu cele înregistrate în zonele temperate.

În una și aceeași zonă geografică s-au înregistrat diferențe nete de amplitudine și un relativ decalaj al fazelor bioritmului sezonier al metabolismului bazal în raport cu profesia. Amplitudinea bioritmului a fost mai mare și creșterea de primăvară a metabolismului mai precoce la muncitorii constructori care lucrează permanent în aer liber, în comparație cu modificările metabolice anuale ale celor ce prestează o muncă de birou.

În multe dintre oscilațiile fiziologice sezoniere ale organismului uman intervin variațiile alimentare. În cele mai multe regiuni ale globului aportul alimentar se schimbă în mod considerabil după anotimp, dar această diferențiere sezonieră propriu-zisă, dependentă de condiții naturale, este dublată de o diferențiere socială complexă. Cercetările privind corelația dintre cele două laturi și modul său de reflectare în desfășurarea bioritmurilor sînt cvasi-inexistente și problema reprezintă un teren de studiu larg deschis.

Dr. Al. LUNGU
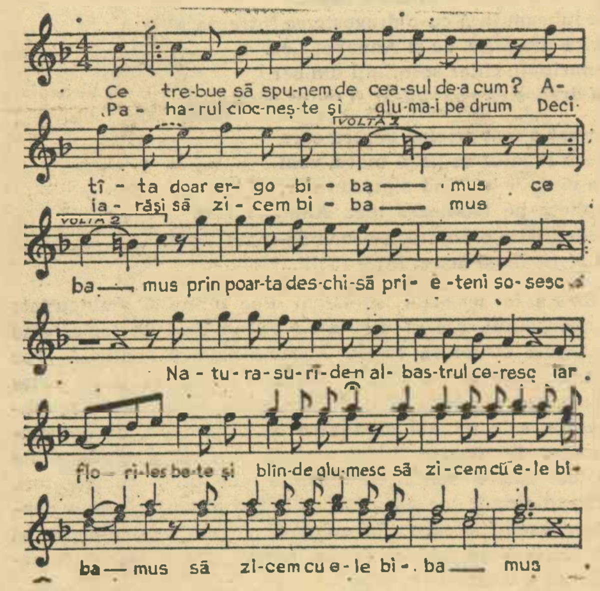

Preciziunea deșteptării din somn în raport cu o oră precisă fixată în ajun. *Experiențele au fost realizate pe aceeași persoană. Fiecare dreptunghi reprezintă o deșteptare la un anumit moment. La punctul zero este exact momentul fixat pentru deșteptare. După cum se vede, majoritatea deșteptărilor au avut loc în intervalul de 15 minute premergător momentului fixat. Experiențele demonstrează acuitatea „simțului timpului" la om și preciziunea orologiului cerebral.*

etc

GAUDEAMUS IGITUR

Mică antologie a cîntecului studențesc de pretutindeni,

Ergo bibamus

Vedete de ieri și de azi: VIVIEN LEIGH

La 15 mai 1935, la Ambassador Theater, cel mai mic teatru al Londrei, se afirma o tînără speranță a scenei: Vivien Leigh. Născută în 1913, fiica agentului de schimb al coloniei britanice din Calcutta.

Vivien a făcut studii burgheze în Europa, fiind... concediată dintr-o mînăstire bavareză pentru că voia să facă teatru în laboratorul de chimie. Primul ei soț, celebrul avocat Leigh Holman, nu părea dispus să-i aprobe cariera teatrală. Succesul actriței a impus-o; Alexander Korda, magnatul filmului englez, i-a propus contracte, dar Vivien nu-și găsise încă drumul. Un an mai tîrziu, la un dineu la Savoy îl întîlnește pe Laurence Olivier. Împreună aveau să alcătuiască cel mai celebru cuplu al teatrului britanic, fără de care nu se putea concepe un spectacol Shakespeare. În 1940 se căsătoresc la Santa Barbara, lîngă Hollywood. Începe epoca de glorie a soților Olivier, pe scenă ca și pe ecran. Marea dorință a actriței, pentru care s-a bătut din răsputeri, era rolul lui Scarlett O'Hara din „Pe aripile vîntului". Acest rol avea, la Hollywood, aproape 400 candidate, printre care stele ca Bette Davis, Carole Lombard, Paulette Godard. Și totuși firava englezoaică fu pe placul lui Selznick, producătorul. În 1939 interpretarea lui Scarlett îi aduce premiul Oscar. Dar, epuizată, Vivien Leigh refuză să vadă filmul! Și de abia, în 1960, în Europa, se privește pentru prima oară în acest atît de celebru „Gone with the wind"...

Prin 1950 teatrul englez își schimbă configurația. Laurence Olivier se adaptează noului curent, apropiindu-se de „furioși". Vivien Leigh nu se putea adapta. În „Rinocerii" nu există rol pentru ea. Îi este preferată o tînără de 23 de ani, Joan Plowright, viitoarea parteneră și soție a lui Sir Laurence.

Divorțul, desfacerea cuplului artistic, spunea Vivien, „a fost prima mea moarte, adevăratul dezastru". Peste cîțiva ani dezastrul urma să se împlinească. În iulie 1967, Vivien Leigh se stinge pentru totdeauna.

Nu rîdeți... e adevărat

În fiecare an, la 15 august, are loc la Saint-Tropez un concurs al cărui bun gust e discutabil: alegerea lui „Miss Brutezza", titlu care încoronează pe cea mai... urîtă fată de pe Coasta de Azur. Învingătoarea va primi o garderobă completă și... un abonament pe timp de un an la un institut de înfrumusețare parizian.

Alt gen de concurs a reunit un număr de galerii pariziene pentru a acorda premiul pentru cea mai rea pictură. Participanții trebuie să demonstreze că sînt pictori de la 25 de ani, cel puțin, și că au avut deja o expoziție personală. Cel care va fi apreciat drept „cel mai rău pictor", va primi un premiu valorînd 10 mii de franci, dar cu o condiție: să nu mai expună niciodată nimic.

*

Gorilelor de la grădina zoologică din Bronx li s-a adus un televizor. 4 dintre animale se bucură liniștite atunci cînd sînt filme cu cow-boys sau cu dansatori. Atenția lor scade sau sînt iritate numai cînd apar anunțurile publicitare!

*

Cunoscuta stea americană Sandra Dee s-a despărțit de soț pentru că acestuia îi trebuia prea mult timp ca să-și cumpere gazeta de seară. La proces s-a dovedit că nu drumul pînă la chioșc îi cauza absența de la ora 6 seara pînă în zori.

*

Scriitorul francez Henry Troyat povestea că a primit de la o cititoare o scrisoare cu următorul conținut: „Dv. sînteți scriitorul meu preferat. În fiecare seară adorm cu unul din romanele dv. în mînă..."

*

Poliția din Maidstone (Anglia) a apelat la ajutorul publicului pentru descoperirea unui spărgător necunoscut care a comis o serie de furturi. Singurul indiciu era că după spargere infractorul mînca pe loc o banană.

MODA SPECTACOL

În nici un chip n-o să reușiți să identificați eleganta persoană din fotografie! E celebra campioană de ski Marielle Goitschel metamorfozată de casa de mode „Victorie". Ce a adus nou în modă „Victorie", care a fost cel mai mic (1,63) dar și cel mai preferat manechin al lui Dior? Salonul ei din Avenue Foch tinde să facă din modă un mare spectacol în care manechinele devin actrițe. Se impune aici o modă nesofisticată, pornită din utilitatea cotidiană. Succesul noului stil de prezentare s-a impus în spectacolul regizat ca un veritabil happening de la New York, unde, în marea sală de bal de 3 etaje de la Waldorf Astoria are loc tradiționalul (17 ani vechime) și costisitorul (85 000 franci vechi locul) bal intitulat „April in Paris"

Marielle Goitschel a confirmat și ea miracolul modei: „Asta sînt eu? Dar „Toutoune" (J. Claude Killy) n-o să mă recunoască niciodată!"

Vindecarea oboselii nervoase prin... zgomot

După cercetări care au durat peste 10 ani s-au observat efectele calmante ale vibrațiilor de frecvență joasă asupra șoarecilor albi. Cei doi medici care s-au ocupat de această problemă au aplicat șoarecilor cîte un diapazon vibrant care producea cînd sunete mai acute cînd sunete mai grave.

În acest fel ei au stabilit că sunetele acute (vibrații scurte) exercită un efect de excitație, pe cînd cele grave (vibrații lungi) se comportă ca un tranchilizant chimic. Aceste experiențe care se fac acum pe om, cu rezultate preliminare foarte bune, ne lasă speranța că medicina va folosi într-o zi această terapeutică neobișnuită a oboselii nervoase.

Dacă n-ar fi fost ce sînt...

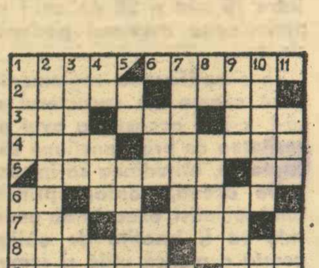
Ce ar fi fost vedetele dacă n-ar fi fost vedete? — s-au întrebat unii ziariști francezi. Și au căutat să dea răspunsuri pornind de la... înfățișarea fizică. Astfel: dacă n-ar fi fost stea de cinema, **Richard Burton** ar fi fost... maseur. Argumente: a fost ales Mister Muscle la Brighton în 1947, ceea ce i-a permis să-și încheie studiile de... gimnastică la Liverpool.

Leon Zitrone (celebrul crainic al Televiziunii franceze)... măcelar. Dovezi: duce o viață liniștită de familie în umbra soției sale Paulette. Pleacă în fiecare vară în vacanță la Lozère. Singura pasiune: televiziunea. Ia săptămînal bilet la loterie.

Françoise Hardy... baschetbalistă. Argumente: talia ei a făcut disperarea părinților. Un ziarist sportiv a introdus-o telefonistă la „l'Equipe". A pozat ca baschetbalistă împreună cu Harlem Globe Trotters.

Louis de Funès... agent de circulație. Dovezi: e supranumit „incoruptibilul din arondismentul VIII", unde locuiește. Se distrează zilnic lipind chitanțe de amendă pe biciclete, motociclete și mașini-jucării. Record: 220 de fluturași pe zi. E foarte atent la salutul polițiștilor. Opt zile a avut remușcări pentru că a lipit un fluturaș pe mașina soției prefectului de poliție.

AFIȘ TEATRAL

ORIZONTAL: 1) „Viforul" — „Fizicienii" (sing.); 2) „Cel dintr-a XI-a" — „Cezar și Cleopatra"; 3) Așezare de oameni — Ni se citesc pe față — „Clipe de viață"; 4) „Moartea unui artist" — Îți ține haina; 5) „Romulus cel Mare" — Cast!; 6) „Din jale!"... — Cuvînt de dragoste — „Noaptea e un sfetnic bun"; 7) Organizarea și Normarea Muncii — Pauze în lucru!; 8) A frîna o acțiune — „O femeie cu bani" (masc.); 9) „Omul cu mîrțoaga" — La început e inert!; 10) Îți întoarce vorba — „Oameni care tac" (fem. sing.).

VERTICAL: 1) „Apus de soare" — „Goana după fluturi"; 2) „Comedianții" (fem. sing.); 3) Merge cu „nesam" — Umblă cu încetinitorul; 4) Miniecran (abr.) — Fă ordine (abr.) — Fluier evoluat; 5) „...Ion Anapoda"! — Semn de început; 6) Simbolul grației — Pe terra!; 7) „Rinocerii" — Pronume; 8) Zvon de vînt! — Mașină de spălat; 9) „Șeful sectorului suflete" — „Omul care a văzut moartea"!; 10) Poartă barbă (fem.) — Lapte bătut!; 11) Punct de plecare! — „Luceafărul".

Constantin BUTIȘCĂ

Poporul însuşi — legiuitorul său juridic

Profundele transformări economice, politice şi sociale pe care România le-a cunoscut în anii construcţiei socialiste au generat modificări intime în structura conştiinţei oamenilor muncii, a întregului nostru popor. Continua adîncire şi întărire a democraţiei socialiste, creşterea neîncetată a rolului conducător al partidului şi descătuşarea valenţelor intelectuale ale maselor au dus implicit la fortificarea moralei comuniste, la realizarea practică a unora dintre cele mai vechi principii ale acesteia.

In atari condiţii dreptul socialist, ca element de bază al suprastructurii, nu îşi poate îndeplini rolul său activ în apărarea şi dezvoltarea societăţii noastre decît adaptîndu-se permanent şi creator la noile cerinţe pe care aceasta i le pune în faţă. Multe dintre actualele texte legislative — unele elaborate încă în timpul regimului burghezo-moşieresc şi adoptate apoi, cu respectivele modificări de sens, de dreptul socialist, nu mai corespund astăzi, prin formă şi conţinut, relaţiilor pe care sînt chemate să le protejeze şi consolideze.

In acest context proiectul noului cod penal, propus spre dezbatere opiniei publice, reprezintă o primă manifestare a activităţii de reconsiderare şi adaptare a legislaţiei în vigoare.

Textul noului cod introduce sau consfinţeşte instituţii juridice noi, aparţinînd în exclusivitate dreptului socialist. O astfel de instituţie specifică este cea a „înlocuirii răspunderii penale", potrivit căreia constrîngerea penală poate fi schimbată de către instanţă prin sancţiuni administrative în cazul infracţiunilor pentru care se prevăd pedepse mai mici de un an — sau prin măsuri de influenţare obştească, pe care sînt chemate să le aplice consiliile de judecată ce vor funcţiona în cadrul organizaţiilor obşteşti.

Proiectul noului cod penal are în vedere modificările substanţiale care au intervenit în structura societăţii noastre, în conştiinţa juridică a cetăţenilor, în mentalitatea şi atitudinea civică a acestora.

Printre obiectivele sale fundamentale se aşează în primul rînd apărarea noii orînduiri create prin munca şi jertfele de sînge ale întregului nostru popor, condus de Partidul Comunist Român, apărarea democraţiei şi legalităţii socialiste, a avutului obştesc, a omului şi a drepturilor sale. De aceea proiectul prevede pedepse aspre pentru cei care refuză să se încadreze în ritmul evoluţiei societăţii noastre, pentru cei care se opun prin infracţiune mersului nostru ascendent.

Pentru unele infracţiuni de o deosebită periculozitate, al căror obiect este securitatea statului, avutul obştesc sau viaţa cetăţenilor, este prevăzută ca măsură excepţională pedeapsa cu moartea, rămînînd la aprecierea instanţei aplicarea acesteia sau a pedepsei cu închisoarea.

Sistemul punitiv a fost perfecţionat şi prin reducerea diverselor categorii de pedepse privative de libertate la una singură — închisoarea, pe termene între 15 zile şi 20 de ani; pentru cazurile extrem de periculoase maximul pedepsei poate ajunge la 25 de ani.

In simplificarea reglementării pedepsei proiectul a ţinut seama de caracterul educativ pe care trebuie să-l aibă aceasta, a avut permanent în vedere necesitatea ca prin sancţiune să nu fie urmărit omul, ci fapta sa, atitudinea sa infracţională.

De aceea, conform principiilor umaniste ale dreptului socialist, executarea pedepselor privative de libertate va fi însoţită de obligaţia condamnaţilor de a presta o muncă utilă şi remunerată, de acţiunile educative desfăşurate la locul de detenţiune, de recompensarea şi stimularea celor stăruitori în muncă, a celor care dovedesc că şi-au înţeles şi îşi regretă greşelile, a celor susceptibili de reeducare.

O deosebită semnificaţie prezintă, alături de conţinutul şi forma viitorului cod penal, modul în care el a fost pus în dezbaterea opiniei publice, act fără precedent în istorie, căci dacă alte texte legislative — îndeosebi constituţionale — au mai fost supuse discuţiei maselor celor mai largi, e întîia dată cînd aceasta se face cu o lege penală.

Este, desigur, expresia elocventă a celei mai profunde democraţii, dovada incontestabilă că întregul nostru popor îşi construieşte conştient propria istorie, dispune de soarta sa.

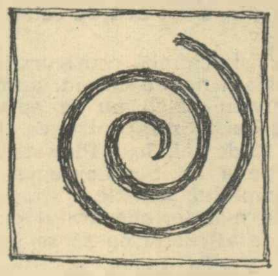
Este, pe de altă parte, confirmarea succesului unei atitudini politice, a unei concepţii democratice constante pe care partidul şi statul nostru le-au folosit mereu mai intens, această consultare a maselor ori de cîte ori e vorba de adoptarea unor măsuri de mare importanţă pentru dezvoltarea multilaterală a societăţii noastre.

Ovidiu PAUN

Poe şi umanismul scientist

dialetica ideilor

I. Tentaţia absurdului

Comentatori mai vechi sau mai noi ai „bietului Eddie" accentuează, aproape fără excepţie, cu jenă cînd îl elogiază sau triumfător cînd îl denigrează, „mistificarea", crezută ca fiind esenţiala manifestare a talentului poesc.

Un recent exeget, Jacques Cabau, scrie cu dezinvoltură: „...Mais l'oeuvre elle-même, je le crains, n'est pas, a beaucoup près, si haute que Valéry et Mallarmé le croient... Son talent est gaché par ses défauts de faiseur... Son oeuvre pourrait être très grande, mais elle tourne au bizarre, sa profondeur au tarabiscotage. Et par une méconnaissance singulière de ses dons, c'est le côté mécanique et sensationnel de son inspiration qu'il semble préférer... L'Amérique, comme l'Europe, a besoin décrivains aux visages pâles pour servir, sous Edgar Poe, contre les Peaux-Rouges..." şi îşi încheie consideraţiile critice reproducînd reclama unei creme de colorat părul doamnelor, avînd ca fundal figura tristă a poetului, cu „Corbul" pe umăr.

Destinul operei sale pare să fie „dublul" destinului petrecerii poetului pe pămînt. Ca un insolit William Wilson, opera şi-a ucis autorul şi, rămasă singură, pare ea însăşi să se îndrepte către un sfîrşit inexorabil. Dar traiectoria unei creaţii artistice este greu de prevăzut. Ceea ce se numeşte la un moment dat valoare în artă reprezintă în realitate o aproximaţie mai mult sau mai puţin grosolană, derivată din receptivitatea caracteristică unei epoci. Astfel, există un Poe al lui Baudelaire, dar şi un Poe al lui Jacques Cabau şi se poate afirma că va trece multă vreme pînă cînd, printr-o viziune **complementară**, interpreţii se vor putea apropia de adevăratul demiurg. Acest sinuos proces de relevare, în care perioadele de uitare deplină alternează cu redescoperiri violente, este indiciul sigur al marii valori, insensibile la erodarea timpului.

Chiar la naşterea poetului semnele au fost tulburi, dar semnificative. Tatăl, mediocrul actor David Poe, şi-a părăsit familia la puţin timp după venirea pe lume a lui Edgar, iar mama, Elizabeth Arnold, a murit în 1811, răpusă de ftizie la 24 de ani. Dintru început, singurătatea şi moartea l-au înconjurat pe viitorul poet. O fotografie miniaturală a mamei, dominată de expresia halucinantă a ochilor, poetul o va contempla continuu cu o frenetică adulare.

S-a spus, în mod justificat, că în toate femeile iubite Poe a căutat reîntruparea Elizabethei Arnold, confundată, în sufletul poetului, cu puritatea însăşi. La 13 ani, Edgar Poe se îndrăgosteşte de o femeie de 30 de ani, Jane Stanard, mama unui coleg de liceu. Intre cele două fiinţe se stabileşte o comunitate fascinată. Jane Stanard, apărînd în poemele lui Poe sub numele de Hellen, îi povestea adolescentului despre frica sa de moarte. Şi Jane Stanard a murit. Seară de seară, Poe recita, în faţa mormîntului, versurile închinate femeii iubite. Cîţiva ani mai tîrziu, Frances Allan, mama adoptivă a poetului, părăseşte această lume. In sfîrşit, în 1836, Poe se căsătoreşte cu verişoara sa, Virginia Clemm, o copilă de 13 ani, suferind de aceeaşi boală ca Elizabeth Arnold. O afecţiune eterată va rezista obişnuinţei conjugale timp de 12 ani. Virginia Clemm se stinge păstrînd continuu expresia de inefabilă candoare, de supraterestră linişte.

Femeile iubite de Poe par emanaţii ale spiritului său. Confuzia între ele, împinsă la paroxism şi, totuşi, într-o subtilă decantare, este reliefată în poemul „Mamei mele" (trad. Mihu Dragomir):

„Simţind că nici în Ceru-ndepărtat
Cînd îngerii-ntre ei şoptit se cheamă,
Din vorbe de iubire n-au aflat
Vreo alta cu răsunet sfînt, ca **Mamă**,
De multă vreme astfel eu ţi-am spus —
Tu, mult mai mult ca mamă pentru mine;
Să-mi umpli gîndul Moartea te-a adus,
Luînd-o pe Virginia la sine.
O, mama — prea devreme a pierit,
Mi-a fost doar mie mamă, numai mie,
Dar tu, născînd pe-aceea ce-am iubit,
Mai dragă-mi eşti ca mama, pe vecie,
Aşa cum nesfîrşit mi-era mai dragă
Soţia mea, decît viaţa-ntreagă."

Versurile sînt închinate Mariei Clemm, mama Virginiei, o fiinţă providenţială, încercînd disperat să atenueze mizeria terestră a familiei sale, să diminueze decadenţa trupească a poetului, simţind probabil instinctiv sălăşluirea geniului, căruia i s-a supus, pînă la desfiinţarea propriei sale existenţe. Este semnificativ că Baudelaire a dedicat traducerile în franceză ale poemelor lui Poe acestei Maria Clemm, poate unul dintre puţinii marinari ce nu au batjocorit albatrosul rătăcit pe puntea corăbiei.

Speculaţiile freudiene asupra sentimentului erotic poesc, oricît de strălucitoare (şi ne gîndim îndeosebi la studiul Mariei Bonaparte), ca de altfel orice abordare tehnicistă a domeniului afectiv, deşi luminează uneori cu pregnanţă detaliile, sînt deformante atunci cînd au ambiţia de a viza esenţialul.

Spiritul poetului, dominat de umbre şi fantasme, şi-a căutat desigur o echilibrare în dragoste. Nefastă alegere! Corespondenţa erotică a lui Edgar Poe este purtată de obicei într-o manieră de exaltare şi nelinişte distrugătoare, la o înaltă temperatură, aparent senzuală. Dar un studiu mai atent demonstrează **lipsa** unui obiect. Platonismul poesc este copleşitor. Aspiraţia mistuitoare către puritate a lui Edgar Poe a fost împlinită întotdeauna, în realitate, prin moarte. Printr-o complicată alchimie producînd întrepătrunderea planului real cu cel imaginat, pînă la imposibilitatea distincţiei, Poe va fi determinat **să experimenteze** permanent moartea, ca stare limită, în viaţă sau în artă. Un martor al morţii Virginiei Clemm relevă atitudinea aparent bizară a poetului: „Je l'ai vu tourner autour de sa femme quand elle était malade, et le souvenir de ses yeux attentifs, avidement fixés sur le moindre changement de son teint me hante encore."

O devastatoare curiozitate de a aborda absurdul morţii, cu speranţa ascunsă a unei descifrări logice, străbate majoritatea scrierilor poeşti, fie că este vorba de „William Wilson", de „Cazul d-lui Valdemar" sau de magistrala „Evrika". Frica este încleştată într-o permanentă luptă cu conştiinţa. Demonul lui Poe este absurdul, ale cărui fire nevăzute îl înconjoară, îi determină existenţa reală sau imaginată. Poetul va folosi o impresionantă gamă de mijloace pentru a distruge consistenţa, impenetrabilitatea acestui teribil duşman al omului. Invocarea absurdului ia uneori forme neaşteptate, de o imaterialitate candidă, ca în poemul „Annabel Lee", admirabil tălmăcit de Lucian Blaga:

„...In acel regat lîngă mare, eu şi ea,
Amîndoi eram doar nişte copii.
Ne iubeam însă cu-o dragoste ce întrecea
Orice dragoste, eu şi Annabel Lee.
Innaripaţi, chiar serafimii din cer
La dragostea noastră-ar fi putut rîvni.

Aceast-a fost pricina pentru care
Peste regatul de lîngă mare, veni
Un vînt, ce, suflînd dintr-un nor,
Ingheţă pe frumoasa mea Annabel Lee.
Rude înalte o duseră, s-o-nchidă-n mormînt,
In regat lîngă mare, între făclii..."

Există în scrierile lui Edgar Poe o înaltă ambiguitate a absurdului, crezut a-şi avea sediul cînd în logic, cînd în însăşi structura lumii. Această ezitare continuă Poe o transpune şi pe planul erotic. Femeia va fi un locaş prezumtiv al absurdului. Iubita, potir de puritate şi frumuseţe, este minată **dinăuntru** de distrugere, de descompunere, de moarte. Ideea poescă este de o modernitate ce contrazice sentinţele grăbite ale unor comentatori. Intr-un singur loc am mai întîlnit o atmosferă de o densitate asemănătoare: în celebrul roman contemporan al lui Boris Vian, „L'ecume des jours". Chloé este o Annabel Lee a vremilor noastre.

Dar nu numai trăirile erotice, ci întreaga viaţă a lui Edgar Poe este o continuă pendulare între echilibru şi mistuitoare nelinişte, mulîndu-se momentelor de relaxare sau, dimpotrivă, de încleştare în complicatul duel cu zeul absurdului.

S-a vorbit mult despre „dandyismul" lui Poe. Dar, trebuie pus în corelaţie faptul că tînărul de o frumuseţe ispititoare, îmbrăcat după moda înaltelor saloane, plăcîndu-i să frapeze societatea prin geniul său precoce, alterna perioadele de ireproşabil aristocratism din timpul studiilor la Universitatea din Virginia cu adînci alunecări în tenebrele alcoolului, cu acele „beţii barbare" cum le numea, într-o manifestare a „satanismului" poesc, sfidînd orice ordine lumească. Mai tîrziu, va continua să încerce să-şi dobîndească o situaţie socială stabilă, în armată sau la conducerea vreunui mare cotidian, dar cînd totul părea a se fi liniştit, cînd, după o muncă tenace, perspectivele unei situaţii materiale mai înfloritoare, a unei poziţii „onorabile" se conturau cu soliditate, poetul, supunîndu-se unei legităţi secrete, **evada**, dispărea, se refugia disperat în mirajul alcoolului, poate şi al opiului.

Sfîrşitul vieţii poetului este o încoronare a absurdului existenţei sale. Imbarcîndu-se pentru Baltimore, îşi ia rămas bun de la toţi cei apropiaţi, inspirînd tuturor senzaţia că este văzut pentru ultima dată, deşi nici un fapt exterior nu ar fi îndreptăţit o asemenea ipoteză. Chiar pe vas, în tovărăşia întîmplătoare a unui oarecare James Moss, consumă o cantitate de alcool echivalentă unei semisinucideri. La Baltimore, o bandă de agenţi electorali, profitînd de starea poetului, îl tîrăsc dintr-un local de vot în altul. In sfîrşit, după o zi, este găsit într-o tavernă. Se stinge murmurînd: „Domnul vine în ajutorul sufletului meu!"

Viaţa lui Edgar Poe pare desprinsă din însăşi imaginaţia poescă. Cronica anilor săi poate fi semnată cu numele poetului şi adăugată operei sale literare.

Basarab NICOLESCU

(Va urma)

De la trimisul nostru la Parma

NON-CONFORMISM ÎN CETATEA SANSEVERINEI

Străzile liniștite ale Parmei sînt împînzite cu drapele și pancarte albastre anunțînd „Al 16-lea Festival Internațional de Teatru Universitar" și, în ciuda rangului orașului (162 000 locuitori), toată lumea știe despre ce este vorba, începînd cu „vigilii" comunali și sfîrșind cu taxatoarele de pe troleibuze. Toate drumurile duc de astă dată spre Teatro Regio *unde, începînd de acum 9 zile, între 21 și 1 sau 2 din noapte, se consumă cîte un cuplaj de spectacole. Sediul propriu-zis al festivalului este însă la Monticelli, o mică stațiune balneară situată la 13 kilometri de oraș, unde se ia masa, se doarme și se dansează la ore din cele mai imprevizibile. Un serviciu de autocare asigură naveta între cele două localități, fără a mai vorbi de micile mașini particulare drapate cu afișe în care junii actori, cu sau fără barbă și plete, se îngrămădesc la maximum pentru a cîștiga viteză.*

Caracteristica festivalului nu este însă nici de departe celebritatea. În pauze, sau și mai adesea în timpul spectacolelor, foaierul teatrului este tixit de grupuri de comentatori care, mestecînd alene gumă sau ronțăind bomboane ieftine, își omoară vremea căutînd subiecte din cele mai variate. Discuțiile teoretice au fost lăsate pe seama „Colocviului Jean Genet", care s-a întrunit în două după amieze în sala Facultății de economie și comerț (Via Kennedy nr. 15) pentru a hotărî soarta acestui controversat dramaturg. Totodată, în Sala Fumătorilor *din* Teatro Regio *a fost organizată o Expoziție de „Comunicație verbală", destinată lucrărilor de grafică ale avangardei plastice studențești.*

„Parola festivalului este neprevăzutul — ne-a asigurat unul din organizatori, studentul Roberto Taverna. Nimic nu trebuie pregătit, lucrurile trebuie să se desfășoare de la sine". Într-adevăr, programului i se adaugă de la o zi la alta cîte un punct nou pe ordinea de zi ; în sală, la spectacolele discutabile se vorbește cu voce tare, se behăie, se doarme, se aruncă din loji avioane de hîrtie, se strigă lozinci, pe întuneric, împotriva ziarului liberal din localitate, care a condamnat recenta grevă studențească. Afișarea notelor juriului, obișnuită în primele două zile, a fost apoi abandonată, pînă în ziua finală. Autocarele ultime din noapte așteaptă nedefinit, pînă se decostumează actorii și se încarcă în valize decorurile, ecranele și cutiile cu diapozitive ale reprezentației precedente. Un provizorat continuu domnește peste acest eveniment cultural care se vrea — ca atîtea festivaluri și congrese de tineret apusene — o expresie a „lipsei de prejudecăți", a luptei contra „lumii reci a egoismului și a calculului".

★

Dar dacă pe plan organizatoric și extraartistic, blazarea, fronda și impolitețea sînt dominante, creatorii propriu-ziși au făcut tot posibilul pentru a consolida faima acestui festival, inclus printre manifestările oficiale ale „Uniunii Internaționale a Teatrului Universitar". S-au prezentat 17 echipe din 11 țări (Italia cu șase spectacole, dintre care două în afara concursului, Marea Britanie cu două, R. F. a Germaniei, Iugoslavia, Spania, Olanda, Polonia, Ungaria, Suedia, Belgia, Cehoslovacia, orientarea de *ansamblu rămînînd totuși net unitară. Formula unanim acceptată, aceea a teatrului experimental, trebuie să reprezinte azi — după expresia directorului Alberto Rusconi — o analiză riguroasă a instrumentelor spectacolului. Teatrul de avangardă, „ajuns la un moment de reflexie profundă, invită publicul la un dialog angajat, îl învață cum să ia parte la eliberarea sa proprie din orice formă de alienare. El este un moment revoluționar în măsura în care vrea să ofere o alternativă culturală, un nou mod de viață".*

În această arie s-au diversificat cîteva tendințe. O parte a echipelor, mai ales italiene, au adus spectacole de reevaluare a repertoriului clasic : reducții, demitizări, actualizări. După cum în centrul orașului Parma unul din hoteluri a fost botezat cu numele lui Stendhal, goliarzii din țara gazdă n-au ezitat să folosească nume celebre pentru evidențierea propriei lor vanități. Suprapunînd „interesul social" pietății față de textul clasic, unii din ei s-au pus sub pavăza declarației lui Maiakovski din 1918 : Misterul Buff *este drumul. Drumul revoluției. Nimeni n-ar putea prezice exact ce munți va mai trebui să escaladăm, noi care i-am traversat deja. Azi ne pătrunde în urechi cuvîntul Lloyd George, dar MÎINE englezii înșiși vor uita acest nume". Din păcate, în cazul amatorilor, inexperiența face ideile pe cît de novatoare, pe atît de riscate. Primii care au vrut să profite de testamentul maiakovskian au fost studenții din Florența, care l-au aplicat tocmai piesei în cauză, operînd numeroase amputări de text și adăugîndu-i numeroase pasaje relative la evenimente și personaje contemporane. Îmbrăcați în tricouri de fotbal și înlocuind mișcarea scenică prin exerciții gimnastice inabile, actorii florentini, deținători din păcate ai unei tehnici personale mediocre, au coborît spectacolul în ridicol, compromițînd o idee valoroasă. Nu mai fericit inspirat a fost ansamblul din Bari care, după modelul devenit notoriu al* Hamlet-*ului de Morowicz, au vrut să facă din* Romeo și Julieta *un spectacol care să nu mai fie „istoria unei dragoste în luptă contra tradiției, ci sentiment odios, exsanguu, lupta insidioasă a unei vîrste mergînd spre haos". Într-un fel, nici Ionesco, idolul atotprezent al festivalului, n-a scăpat acestui procedeu, pentru că* Jacques sau supunerea *a devenit, în antrepriza studenților din Perugia, o parodie (eșuată) a teatrului bulevardier.*

O altă tendință a festivalului a fost aceea a „scalpelului invizibil". Fără să masacreze textul, unele formații au ales piese contemporane pe care le-au tratat în viziuni diferite decît ale autorilor. Succesul principal l-au obținut polonezii, prin reprezentarea unei piese absurde „avant-la-lettre" (Elzbieta Bam, *satiră familială scrisă în 1926 de Daniel Charms), pe care au îmbogățit-o cu un ton dens-grotesc, folosind mijloacele riguroase ale școlilor naționale de regie. În schimb, spectacolul* Școlii Old Vic *din Bristol cu* Ultima dată cînd îți voi cînta, *piesa de celebritate mondială a lui J. Saunders, a devenit penibil, iarăși, prin lipsa de acord între intenție și realizare. Piesa începe cu o încrucișare ionesciană de replici-clișeu, pe urmă se inserează într-un context modern și imaginar, ca în final să tindă spre un simbol dramatic supus unei grupe întregi de semnificații. După formula* teatrului-oglindă, *ansamblul bristolez s-a ambiționat să creeze o stare ciudată de suspendare între realitate și irealitate, în cadrul căreia să nu se mai poată deduce dacă personajele au o consistență obiectivă sau sînt pure creații ale imaginației. Dar și în acest caz, inabilitatea tehnică a lăsat să se strecoare dese momente de ridicol. Soluții regizorale noi, mai mult sau mai puțin nerealizate, au propus și studenții madrileni (cu o piesă a cubanezului José Triala, în care trei fii devin rînd pe rînd propriii lor părinți, (judecîndu-se reciproc) și cei sicilieni din Catania care, în căutarea unui „nou limbaj somatic", au descompus* Olandezul *lui Le Roy Jones într-o serie de episoade independente, în care hiatul ritmic intenționa să dea sensuri noi întregului. Grupul* Usmev *din Bratislava* (cu Panopticum *de Galczinsky, tînăr dramaturg polonez, mort în 1953) a schițat onorabil o satiră a conformismului și birocratismului, într-un „stil-cabaret" așezat deliberat sub egida spectacolului Teatrului nostru de Comedie cu* Capul de rățoi.

Cît privește formația Musica electronica viva *din Roma (prezentă hors concurs), spectacolul ei cu* Happening *de Lebel a reușit să fie, așa cum își propunea, o demonstrație a paroxismului la care au ajuns unele supralicitări ale institutelor în orientarea și acceptarea căutărilor sterile.*

Trei piese scurte scrise de studenți au fost jucate cu acuratețe și grijă colegială de formația D.S.U. din Bristol (Cînd ți-ai văzut mama ultima dată ? *de C. Hampton — tratare psihanalitic-polemică a relațiilor dintre o mamă, amantul și fiul ei),* Universitas *din Budapesta (K. Z. de Peter Haász — evocare în maniera „teatrului cruzimii" a vieții dintr-un lagăr nazist) și* Neue Bühne *din Frankfurt am Main* (B.A.S.F. *de Kriegelstein — personificare alegorică a marii industrii vest-germane, reprezentate prin zece actori îmbrăcați în galben, care vor să atragă de partea lor pe alți doi, aceștia încăpățînați să rămînă în lumea lor intimă, individuală).*

Cu aceasta ne-am apropiat de sectorul cel mai combativ al festivalului. Dacă în absolut toate spectacolele s-a manifestat o pronunțată atitudine de solidaritate între tineri, de protest împotriva a ceea ce ar putea să le altereze ființa umană, în unele din ele spiritul violent a intervenit în forme cu adresă directă. În aceste cazuri, nonconformismul a rezultat nu atît din limbaj, cît din conținut ; ne gîndim la spectacolul vestgerman pomenit, la cel iugoslav (Vietrock *după Megam Terry) — protest teatral împotriva războiului din Vietnam), la cel belgian* (Politica resturilor *de Adamov — necruțătoare analiză a psihozei rasiste), la cel olandez* (Lumumba, un anotimp în Congo, *de martinicanul A. Cesaire — sublimă pledoarie pentru solidaritatea de vîrstă cu eroul mort la 33 de ani). Realizate cu economie de mijloace, unele din acestea au fost excelente demonstrații de teatru politic. Cu un cearșaf folosit ca ecran și cu un tricou pe care era desenată o țintă de tir, îmbrăcat peste cămașă, un student spaniol, înscris la festival în ultima clipă, a susținut singur un recital de poezie patetică, aplaudat la scenă deschisă. Colajele cu diapozitive au fost intens folosite, unele servind ca preambul la spectacolul propriu-zis (echipele din Zagreb și Bruxelles). Simplitatea s-a dovedit în general mult mai puțin primejdioasă decît formulele artistice savante, pe care lipsa de mijloace tehnice, proprie amatorilor le-au transformat de atîtea ori, cum am văzut, în eșecuri.*

În clasamentul neoficial (festivalul a fost necompetitiv) locul întîi a revenit grupului O.S.T. *din Utrecht, iar al doilea formației* Universitas *din Budapesta, prezentată anterior de organizatori, dintr-o regretabilă confuzie, drept „deținătoarea premiului I la Festivalul de la Zagreb, cu piesa „Nu sînt Turnul Eiffel" (? !) și, în această calitate, cea mai bună formație din est. Dacă Bucureștiul și Budapesta sînt atît de des confundate, nu ne putem, cu atît mai mult, consola la gîndul că participarea noastră de anul acesta a fost anulată aprioric de organizatori pe motivul „sosirii întîrziate a formelor de înscriere !"*

Oricum ar fi, cetatea ducesei de Sanseverina rămîne, după acest al 16-lea festival al său, înnobilată de încă o victorie artistică a noului. Că tinerii care l-au reprezentat sînt în totalitatea lor conștienți de ceea ce vor, sau că această combativitate este la unii din ei născută doar din impulsuri nonconformiste — iată totuși o enigmă. Ca orice experiment, însă, și acesta va avea nevoie de o perioadă de decantare, după care vom putea ști ce a fost pură atitudine de moment și ce se va înscrie în artă.

Romulus RUSAN

Parma, 31 martie

STUDENȚII AMERICANI CONDAMNĂ RĂZBOIUL!

La puțin timp după ce președintele S.U.A., Lyndon Johnson, anunțase prin posturile de radio și televiziune hotărîrea sa privind limitarea bombardamentelor asupra teritoriului R. D. Vietnam și dorința de începere a tratativelor de pace, în fața Casei Albe din Washington și-au făcut apariția grupuri de studenți purtînd pancarte pe care era scris : „Mulțumim L.B.J." ; „Aceasta este prima hotărîre înțeleaptă luată de Johnson". Faptul nu este întîmplător. Tineretul studios din S.U.A. a avut foarte mult de suferit de pe urma războiului dus de Statele Unite împotriva poporului vietnamez, numărul studenților ce urmează să fie încorporați în forțele armate ale S.U.A. în cursul lunilor viitoare reprezentînd aproape jumătate din totalul băieților aflați în universitățile și colegiile americane.

Acesta este și motivul pentru care politica generală și, îndeosebi, cea vietnameză, dusă de președintele Johnson se bucură de sprijinul cel mai redus în institutele de învățămînt superior din S.U.A. O dovedește ultimul sondaj întreprins de „Institutul Gallup" în rîndul opiniei publice americane. Cifrele publicate arată că 62 la sută din studenții aflați în colegii și 53 la sută din cei care frecventează școlile superioare dezaprobă felul în care Johnson conduce treburile țării. În ce privește politica vietnameză a administrației de la Washington, opoziția studenților americani are un caracter și mai pronunțat, împotriva ei pronunțîndu-se 70 la sută din tinerii din colegii și 65 la sută din cei aflați în școlile superioare.

În această lumină, nu este întîmplător faptul că senatorii Robert Kennedy și Eugene McCarthy, care au anunțat intenția de a încerca să obțină investitura partidului democrat în vederea alegerilor prezidențiale din toamnă și subliniază necesitatea dezescaladării războiului vietnamez și a începerii tratativelor de pace, și-au început campania electorală prin turnee întreprinse în principalele universități din S.U.A. De altfel, succesul obținut de McCarthy în cursul alegerilor preliminare ce au avut loc în statele New Hampshire și Wisconsin este apreciat ca datorîndu-se, în mare măsură, sprijinului studenților și tineretului american în general.

La 1 aprilie, chiar în ziua cînd președintele Johnson a rostit cuvîntarea sa radiotelevizată, ziarul „International Herald Tribune", sub titlul „Studenții deploră războiul" a publicat o scrisoare expediată de un grup de studenți americani care învață la Montpellier (Franța). „Sprijinim „protestul colectiv" din 12 martie semnat de 83 de studenți și profesori — se arată în scrisoare — și cerem încetarea imediată a bombardamentelor asupra Vietnamului de nord. Sîntem conștienți că datorită acestui război relațiile Americii cu lumea întreagă s-au înrăutățit simțitor".

Aceasta este o cerere care se face auzită cu tot mai multă putere în Statele Unite și în lumea întreagă, întrucît este evident că măsurile anunțate de președintele Johnson au un caracter limitat. Curmarea definitivă și necondiționată a bombardamentelor asupra întregului teritoriu al R. D. Vietnam și încetarea tuturor actelor de război împotriva acestei țări constituie singura cale prin care în Vietnam va putea fi reinstaurată pacea și liniștea.

I. RETEGAN

Mesaj din Sofia

Pe adresa noastră a sosit o scrisoare din Sofia, din partea redacției revistei studențești bulgare „Studentska Tribuna". Remarcînd preocuparea „Vieții studențești" de a prezenta presa studențească din lume, ocazie cu care a fost reflectat și profilul revistei din țara vecină, colegii bulgari ne-au propus un interesant schimb de corespondențe și informații despre preocupările tineretului studios din ambele țări. Am primit, pentru început, această fotografie în care puteți vedea un aspect de la colocviul despre festival al studenților Universității sofiote, în care a luat cuvîntul președintele F.M.T.D., Rodolfo Mechini.

CRONICA MICROBISTULUI

„U"

Poate s-ar fi cuvenit să inserăm astăzi, aici, tot ce se poate spune despre ceea ce gîndesc și tac onorabilii noștri selecționeri ai naționalei. Dar săptămîna trecută dumnealor ne-au luat piuitul : au anunțat un lot la baza căruia nu se simte nici o idee — fie ea rea ori bună, mare sau mititică, dar să fie idee ! — amenințînd în același timp că și-au mai pus de-o parte, pentru vreme rea, un Dobrin și un Dan Coe, un Ghergheli și un Sasu. Vedeți, dumneavoastră, cum devine chestiunea și încep să se adeverească presupunerile ce se făceau în țară pe vremea cînd un lot lipsit de perspectivă se plimba — pe dolari grei — pe meleagurile lui Pele ? În ceea ce mă privește, am fost însă întotdeauna partizanul încercărilor novatoare, chiar cînd a fost vorba de reprezentativă, așa că îmi amîn judecățile de valoare pe altă dată — pînă ce vor trece și partidele amicale cu Austria și Iugoslavia, pe care le consider, apriori, simple teste.

Așadar, potrivit unei promisiuni, să vorbim puțin despre „U". Folosesc tradiționalul nume pe care-l poartă alb-negrii clujeni de aproape 50 de ani, convins fiind că, citind „U", toată lumea se va gîndi la ei și nu la craioveni. De altfel, problema titulaturii teamurilor noastre studențești se ridică tot mai acut, dată fiind monotonia peisajului actual care ne oferă numai Universități și Politehnici. Poate ar fi mai nimerit ca „U" să rămînă „U", „Poli" să rămînă „Poli", iar celelalte colege ale lor să se numească conform tradiției „F. C. Craiova" („Rovine Craiova", „Știinta Craiova" sau cum le place mai mult oltenilor), „Sportul studențesc" ș.a.m.d. În situația în care cluburile respective sînt îndărătnice în preluarea unei denumiri tradiționale și specifice pentru fiecare în parte, ar fi, poate, cazul să se intervină de la nivelul central al mișcării noastre sportive studențești.

Echipa antrenorilor Teașcă și Săbăslău se află, deocamdată, pe poziția a 8-a în clasament, cu 18 puncte, dar dacă ne gîndim că a susținut două partide consecutive în deplasare și că o așteaptă acum alte două acasă — avem motive să nu fim prea îngrijorați. Este drept, evoluția ei în retur nu se arată, pînă în acest moment, prea convingătoare : în cinci etape abia a reușit să adiționeze trei puncte. Înseamnă că acum se culeg, de fapt, roadele unei pregătiri intermitente în timpul iernii, semnele ineficacității arătîndu-se încă din partida susținută în R. P. Ungară — unde cîțiva jucători arătaseră, în plus, că abia așteaptă să scape de sub supraveghere pentru „a se da iarăși în dragoste cu litruța".

Cea mai tînără formație din prima divizie nu realizează nici rezultatele și nici evoluția pe care le bănuiam cu toții în momentul preluării ei de către Teașcă, din mai multe pricini. Întîi : fiindcă, în mod obiectiv, se cere timp pentru a putea face însemnate mutații în concepția pe care o au jucătorii noștri despre fotbal. Al doilea : unii dintre veterani nu s-au adaptat — și nici nu se vor adapta vreodată, după părerea noastră — noilor idei, iar unii dintre tineri nu au suficientă forță și nici experiență pentru a lua jocul pe cont propriu. Al treilea : de multe ori unsprezecele clujean uită tot ce a învățat la antrenamente dacă se află în deplasare și primește gol. Al patrulea : echipei îi lipsește un organizator de joc, un fotbalist cu experiență, personalitate, putere de luptă, clarviziune și autoritate (Nețu ar putea îndeplini acest rol dar are mari fluctuații de formă și, fiind excesiv de nervos, este expus oricînd eliminării de pe teren) Al cincilea : copiii aceștia nu gîndesc încă suficient. (Sînt firavi, fără multă vlagă, și nu pot să se bată pentru minge cu adversari atletici, ceea ce le-ar impune să joace în mare viteză, să circule tot timpul și să țîșnească pe culoarele dintre adversari). Al șaselea : au și ghinion. De la reluarea campionatului și pînă acum au avut nu mai puțin de cinci accidentați (Anca, Szabo, Grăjdeanu, Mustățea, Coman) și un suspendat pe trei etape (Nețu) — toți aceștia numărîndu-se printre pionii pe care se pune multă bază în cristalizarea unui joc de factură nouă.

Pe măsură ce antrenorii vor putea alinia cel mai redutabil unsprezece din lotul ce-l au la dispoziție, este posibil să reapară rezultatele și „U" să înceapă din nou a se aburca pe treptele clasamentului. Zic astfel, pentru că alb-negrii — fără a obține prea multe puncte — reușesc și acum un joc cu multe semne de înnoire. Și, ceea ce este interesant, reușesc — printr-o alergare continuă și o permanentă țesătură de pase — să-și hărțuiască adversarii și să-i obosească pentru a le înscrie goluri în ultimele 15 minute. (Steagul roșu, Universitatea Craiova, Progresul, Rapid — toate aceste formații au primit goluri de la clujeni în ultimele sferturi de oră ale partidelor respective !). Rămîne însă ca toți jucătorii să manifeste în continuare seriozitate, să nu se sperie de multele reguli prohibitive la care sînt supuși, iar antrenorul Teașcă să nu-și piardă răbdarea. Și, bineînțeles, ca spectatorii clujeni și cronicarii să manifeste mai multă înțelegere față de acești copii — dintre care trei au cîte 19 ani, iar alți cinci nu trec de 22 ! !

G. MITROI

OFSAID

● În divizia B a campionatului masculin de volei (seria III) arbitrii principali ai mai multor meciuri oficiale importante au fost M Zelinschi și D. Medianu. Cei doi sînt, de fapt, antrenorii echipelor masculine Progresul, respectiv Semănătoarea, care activează tocmai în seria a III-a a diviziei B. Teribilă coincidență !

● Am fost duminică dimineața să-i vedem pe fotbaliștii Politehnicii București și am văzut o echipă de bătrîni lipsiți total de elan. O explicație : raportul dintre jucătorii studenți și nestudenți este de... 6—5. „U" Cluj, formație de „A" are, totuși, un raport de 8—3 !

E primăvară și comisiile sportive au astenie...

Cu actualele posibilități materiale ale sportului universitar, primăvara — în acest an timpurie și călduroasă — reprezintă sezonul de bază al sportului de masă. Am vizitat cîteva institute bucureștene în dorința de a populariza activitatea, pe această linie, a organizațiilor U.T.C. — pe care ni le închipuiam entuziaste și hotărîte să pună pe picioare sportul studențesc de masă. Dar...

La **INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII** domnește încă gerul lui decembrie, comitetul U.T.C. pe institut și comitetele U.T.C. ale facultăților se complac într-o dulce indiferență și o totală lipsă de inițiativă, așteptînd ca toate competițiile de masă să fie organizate ca și pînă acum de catedra de educație fizică. Studenții din institut manifestă interes pentru activitatea sportivă, participă în număr foarte mare la diverse acțiuni sportive cum sînt : campionatul de fotbal redus intercămine (în care sînt angrenate 22 de echipe), campionatele interfacultăți la baschet și volei, campionatele de tenis de masă și șah, cele de gimnastică. Mulți dintre studenți au participat de asemeni la primele întreceri ale Cupei primăverii. Cine a organizat însă toate aceste competiții, cine îndrumă, mobilizează și atrage studenții în activitatea sportivă de masă ? Catedra de educație fizică ! Ceea ce dovedește că organizațiile U.T.C. din acest institut au preluat de la comisiile sportive ale asociațiilor studenților, o dată cu sarcinile privind sportul de masă și deficiențele de organizare ale acestora.

O situație la fel de nefirească întîlnim și la **UNIVERSITATE**. Aici, spre deosebire de Institutul de construcții — unde responsabilul comisiei sportive, asistentul M. Crețu, nu are nici măcar bunăvoință — comisia sportivă manifestă interes și inițiativă. Asistenta Elena Mureșan a încercat să-și formeze un colectiv de studenți microbiști și a găsit chiar cîțiva, dar ei nu pot face față cantității mari de muncă pe care o necesită organizarea activităților sportive la un institut de talia Universității. Cauza pentru care activitatea sportivă de masă continuă să șchioapete la Universitate (deși în raport cu celelalte institute bucureștene aici se realizează cele mai multe acțiuni sportive de masă) este că activiștii respectivi nu dispun încă de experiența și autoritatea necesară pentru popularizarea și mobilizarea studenților la realizarea acțiunilor inițiate. Comitetele U.T.C. din facultăți se preocupă prea puțin sau deloc de buna desfășurare a activităților sportive; în unele facultăți au fost aleși ca responsabili cu probleme sportive studenți cu rezultate foarte bune la învățătură dar nepricepuți în... sport. Pe de altă parte, catedra de educație fizică repetă vechea greșeală și, în loc să sprijine competițiile organizate de comisia sportivă prin asistență tehnică, realizează de fapt toate acțiunile sportive de masă. În clipa în care organizarea a fost lăsată ceva mai mult în seama organizațiilor U.T.C. (la începutul acestui semestru), în competițiile de masă s-au înregistrat cele mai multe neprezentări din istoricul acestor activități.

Situația nu este deloc mai roză la alte institute, ca la I.M.F. sau A.S.E., unde încă n-a venit primăvara pentru sportul studențesc de masă. Mediciniștii au dormit toată iarna pe motiv că n-au condiții materiale. Acum pot folosi excepționala bază sportivă în aer liber pe care o au la dispoziție, însă continuă să se răsucească în jurul propriei lor incapacități organizatorice, așteptînd să treacă la „realizări" tradiționala cupă „Carol Davilla", care dintotdeauna a fost o realizare a catedrei de educație fizică. La A.S.E. comisia sportivă doarme și ea liniștită, probabil ca să se vindece astfel de astenia primăverii.

Inactivitatea multor comisii sportive ale organizațiilor U.T.C. se datorește, printre altele, și lipsei de discernămînt cu care au fost aleși responsabilii sportivi. Mulți dintre aceștia nu au nimic comun cu sportul, iar alții, dimpotrivă, sînt sportivi de performanță, care nu au timpul necesar să îndeplinească sarcinile ce le revin. E necesar ca aceștia să fie înlocuiți de îndată, redistribuindu-se astfel atribuțiile respective unor „microbiști" capabili să însuflețească și să atragă în activitatea sportivă masa largă a studenților. La rîndul lor, comitetele U.T.C. din institute trebuie trase la răspundere pentru indolența pe care o manifestă în problemele sportive (nejustificabilă printr-o activitate mai bogată în celelalte domenii), pentru neglijența de care dau dovadă în rezolvarea unor sarcini ce le-au fost încredințate.

Dar, cît mai degrabă, pentru că vin căldurile și ne apucă durerile de cap.

P. OV.

AH, FOTBALUL

serial de V. CRIȘAN

Preluarea mingii se făcea de obicei cu capul

Jocul propriu-zis mai poartă și azi amprenta preistoriei

În muzee există dovezi că spectatorii aruncau cu diferite obiecte

Obicei care a evoluat de-a lungul veacurilor

Primul răspuns la inițiativa „Vieții studențești"

S-a rezolvat diferendul dintre studenții timișoreni și administrația spațiilor verzi în legătură cu transformarea parcurilor din apropierea căminelor de pe str. Cluj în terenuri de fotbal. Din inițiativa organizațiilor de tineret, cu aprobarea și largul concurs al organelor de stat, în Timișoara s-a trecut la amenajarea unui microcomplex sportiv, care va cuprinde un număr de 6 terenuri de fotbal cu dimensiuni reduse, 2 terenuri de volei și 2 de handbal.

Primii care au răspuns acestei inițiative au fost studenții agronomi și veterinari care și-au amenajat în timp record terenurile destinate lor ; urmîndu-le exemplul, universitarii, politehniștii și mediciniștii lucrează de zor. Astfel, cine trece zilele acestea pe la Complexul studențesc timișorean are posibilitatea să vadă sute de tineri înarmați cu greble, cazmale, lopeți și... mingi de fotbal — angrenați fie în acțiunea de eliminare a denivelărilor, fie în pasionantele dispute cu balonul rotund pe terenurile deja amenajate. Începînd cu data de 15 aprilie, noile terenuri vor fi date în folosință oficial și vor găzdui campionatele de fotbal interfacultăți.

Sperăm că această inițiativă va avea urmări pozitive atît pentru organizarea timpului nostru liber cît și, de ce să nu spunem, chiar pentru viitorul fotbalului studențesc din orașul de pe Bega Și *mai sperăm să nu fim singurii care răspundem prin fapte inițiativei „Vieții studențești" privind amenajarea prin muncă voluntară a unor terenuri simple în aer liber.*

Petru IUROVICI